

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50

Prenumerata mėnesiui:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskaičiuojant kainą klauskite laišku.
Apskaičiuojant su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 42

Keleivio Telefonas:
SOUTH Boston 3071

SO BOSTON, SPALIŲ-OCTOBER 16 D., 1946

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 6 centai.

41 METAI

Prezidentas Įsakė Panaikinti Kainų Kontrolę Mėsai

Savanaudiški Interesai Kalti Del Mėsos Trūkumo—Panaikinimas Kontrolės Vienintelis Budas Užtikrinti Žmonėms Mėsos — Atidaro Meksikos Sieną Galvijams — Greit Bus Panaikintos Kitos Kainų Lubos

Pirmadienį vakare prezidentas Truman pranešė tautai, kad nuo šio antradienio mėsos kainų kontrolė panaikinama. Prezidentas sako, valdžia yra priversta tą padaryti. Kaltę už tą krentą ant kongreso, kuriame savanaudiški interesai ilgai trukdė kainų kontrolės atnaujinimą, o kada kainų kontrolė buvo pavėluota įvesta, ji buvo padaryta skydė. Tuo tarpu, kada kontrolės nebuvo, skerdėdavo paskerdę daug daugiau penėtų galvijų, negu normaliai skerdavo. Atstaičių kontrolė penėtų galvijų laikinai pritrūko. Kai kurie galvijų augintojai susilaikė nuo galvijų pardavimo laukdami kainų kontrolės panaikinimo. Todėl gavosi didelis mėsos trūkumas.

Valdžia įsiekė būdą, kaip su tuo trūkumu kovoti. Geriausias būdas atrodė panaikinti kainų kontrolę mėsai, kas nuo šio antradienio ir padaryta. Kartu valdžia mano atidaryti sieną galvijams partraukti iš Meksikos.

Prezidentas sako, valdžia nori kaip galima greičiau panaikinti visokių kainų kontrolę. Tik nuomų kontrolė reikės ilgiau išlaikyti, o visi kiti kainų suvaržymai bus panaikinti. Prezidentas sako, dabar Amerikos gamyboje dirba 58,000,000 darbininkų. Pramonė davė darbo 10 milijonų grįžusių iš karo veteranų. Gamyba greit patenkins poreikį, o tada kainos nusistovės. Su augančia gamyba atpuls visos reikalas kainas kontroliuoti. Taip pat bus panaikinta ir uždabių kontrolė.

Mirė Generolas J. W. Stilwell

Praeitą šeštadienį San Francisco ligoninėje mirė generolas Joseph W. Stilwell, pagarsėjęs šio karo vadas. Gen. Stilwell vadovavo Amerikos ir Kinijos kariuomenei Burmos fronte. Ten, kaip jis pats sako, jis ir jo vedama kariuomenė "gavo pasiutiskai mušti" paskui jis grįžo į Burmą su nauja kariuomene. Vėliau gen. Stilwell vadovavo kruviniems mušiams Okinawos saloje. Stilwell mirė sulaukęs 63 metų amž. Jis sirgo kepenų liga.

UŽDIRBS \$300,000

Jauna artistė, Margaret O'Brien, pagarsėjusi muvių aktorka, 9 metų, pasirašė sutartį su Hollywoodo muvių gamintojais. Ji gaus algos po 2,500 dolerių per 120 savaitę, arba viso kontraktas padarytas ant 300,000 dolerių.

Amerika Remia Turkijos Politiką

Amerikos valdžia pasiuntė Rusijai antrą perspėjimą del Dardanelų. Amerikiečiai visiškai remia Turkijos politiką ir sako, Dardanelų klausimas turi būti sprendžiamas visų užinteresuotų valstybių, o ne vien tik Juodųjų marių pakraščiu valstybių.

Turkijos valdžia atmetė rusų reikalavimus del Dardanelų. Turkai sako, visos didžiosios valstybės kartu su Juodųjų marių valstybėmis turi tartis del Dardanelų tvarkymo. Turkai atmeta ir kitą rusų reikalavimą del davimo rusams karinės bazės Dardaneluose.

Kada rusai siuntė turkams savo antrą reikalavimą, jie visai apie tai neprašė Amerikai. Amerika apie rusų reikalavimą sužinojo iš turkų. Anglija remia Amerikos nusistatymą.

Del Merginos Pavogė \$725,000

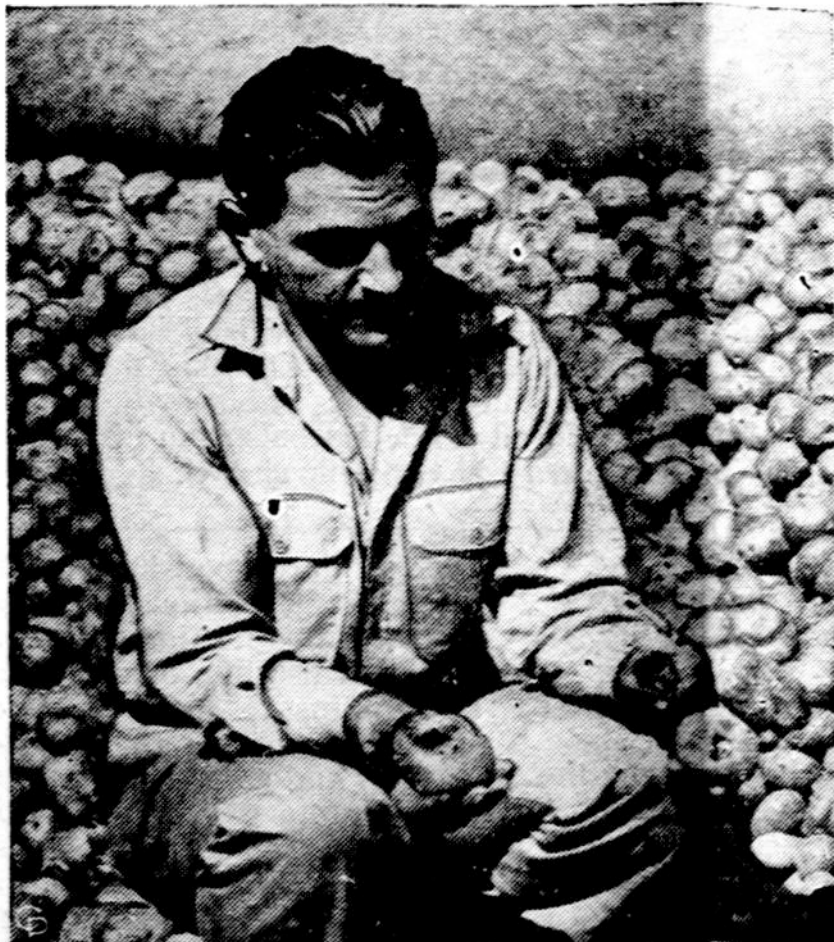
Chicagoje policija suėmė jauną vyrą, 22 metų Elmer Stewart Hurt, ir atėmė iš jo 725 tukstančius dolerių. Tas jaunas vyras pinigų buvo pavogęs iš American Express kompanijos, Miami, Fla., kur jis tarnavo.

Pavogęs tiek daug pinigų E. S. Hurt atvyko į Chicago ir bandė čia vesti merginą, su kuria jis karo metu draugavo. Jų draugystė buvo nutrūkusi, tai Hurt sumanė pasirodyti savo merginai su pinigais ir vėl ją pasivilioti. Hurt sako, jo mergina nieko nežinojo apie jo vagystę. Policiją karsčiai meiluzį suėmė ir grąžina į Miami, kartu su jo pavogtais pinigais.

Taikos Konferencija Paryžiuje Pasibaigė

Taikos konferencija Paryžiuje išsiskirstė. Ji posėdžiavo nuo liepos 21 d. iki spalio 15 d. Joje dalyvavo 21 tautos atstovai. Visi konferencijos nutarimai dabar bus persvarstyti "keturių didžiųjų" ministerių ir arba priimti arba atmeti. Taikos konferencija kai kuriuos nutarimus priėmė dviem trečdaliais balsu. Tokie tarimai vadinasi "rekomendacijos", o kitus savo tarimus ji priėmė dauguma balsu ir jie vadinasi "sugestijomis". Keturi didieji iš jų "sugestijų" ir "rekomendacijų" pasirinko, ką jie nori priimti ar atmes. Keturi didžiųjų ministerių pasitarimai vyks New Yorke, kur šio mėnesio pabaigoje renkas Jungtinių Tautų visuotinis seimas.

MAISTO STINGA, O BULVĖS PUVA

Federalinė valdžia užpirkė pas fermerius New Yorko valstijoje daugybę bulvių, kurios supiltos į krabas laukuose dabar guli ir puva, nes del vežikų streiko negalima buvo jų suvežti.

Kinai Paėmė Kalganų Miestą

Kinijos valdžios kariuomenė praeitos savaitės gale paėmė komunistų valdomą Kalgano miestą šiaurės Kinijoje, ant kelio iš Kinijos į Mandžuriją. Kalganas buvo skaitomas vienas iš stipriausių komunistų kariškių centrų. Komunistai tame mieste buvo gerai įsitapinę. Kinijos valdžia perspėjo komunistus, jei jie nesitrauks nuo jų apgulto Tantung miesto, Kinijos armija puls Kalganą. Komunistai nepaklausė, todėl centro valdžia savo grasinimą išpildė.

Kinijos komunistai grąšina, kad jie organizuos visai nepriklausomą valstybę šiaurės Kinijoje ir nuraikys visokias derybas su centro valdžia.

16 Metų Katorgos Arkivyskupui

Jugoslavijos teismas nu teisė arkivyskupą Stepinac 16 metus kalėti už "išdavystę". Teismas rado arkivyskupą kaltu. Sako, jis palaikė "ustašius", kroatų fašistines bandas. Sako, arkivyskupas padėjo kovoti prieš Tito režimą. Kartu nuteisti ir keli kiti kaltinamieji.

Romos popiežius ir daugelis katalikų vyskupų pareiškė savo pasipiktinimą del Tito teismo sprendimo. Jie sako, Jugoslavijos diktatura veda kovą prieš katalikų bažnyčią ir nori teroru ir žiauriomis bausmėmis užbaudyti katalikus.

NACIAI BUS PAKARTI ŠI TREČIADIENĮ

Trečiadienį anksti iš ryto Niuremberge nuteistieji nacių vadai bus pakarti. Korimas prasidės šeštą valandą iš ryto. Salia valdyskų pareigūnų prie korimo bus prileisti keli spaudos stebėtojai. Jokių fotografijų spaudos atstovai negalės daryti.

Siulo Tyrinėti Penktą Koloną

Amerikos prekybos rūmai (Chamber of Commerce) plačiam pranešime iškėlė aiškint, kad Amerikos komunistų partija yra Rusijos "penktoji kolona" ir dirba svetimai valstybei. Prekybos rūmai siulo kongresui padaryti tyrinėjimą del Amerikos komunistų veiklos ir patikrinti, iš kur komunistai ima lėšas savo veikimui, iš kur jie gauna nurodymus ir kiek jų yra privisė įvairiose darbininkų ir kitokiose organizacijose.

Kominternas Gyvas, Sako Budenz

Buvęs komunistų "Daily Worker" redaktorius, Leo Budenz, pernai atsivertęs į katalikybę, dabar skelbia, kad Komunistų Internacionalas vis dar veikia. Jo priešakyje stovi Stalinas, o atskiros komunistų partijos gauna iš Maskvos nurodymus, kaip jos turi laikytis. Budenz sako, Kominternas turi Amerikoje savo atstovą, kuris pridaroja, kad Amerikos komunistai nenukryptų nuo Maskvos "linijos". Budenz sutinka to Kominterno agento vardą pranešti valdžiai, jei ji nori žinoti, kas yra Amerikos komunistų "bosas".

SANTYKIAI TARP AMERIKOS IR RUSIJOS BLOGI

Amerikos ir Rusijos santykiai niekada nebuvo tokie blogi, kaip dabar po taikos konferencijos. Visuose klausimuose priešingumai tarp Rusijos ir Amerikos pasirodė nesuderinami. Taikos konferencija tuos priešingumus iškėlė viešumon.

Praeita savaitę Portugalijoje kariskiai bandė nuversti Salazaro diktatūrą. Ginkluotas sukilimas buvo nuslopintas. Kiek sukilime žuvo žmonių, diktatorių nepraneša. Jis tik giriasi sukilimą numalšinęs.

Francija Priėmė Naują Konstituciją

Praeitą sekmadienį Francijos gyventojai balsavo naują konstituciją, kurią parlamentas paruošė. Už naują konstituciją balsavo 9,002,467 balsuotojų, prieš ją pasisakė 7,790,676 balsai. Konstitucija skaitosi priimta.

Prieš naują konstituciją griežtai pasisakė generolas de Gaulle. Jis kvietė francuzus pasiulytąją konstituciją atmeti. Už konstitucijos priėmimą pasisakė trys didžiosios Francijos partijos: komunistai, socialistai ir katalikai. Tos trys partijos parlamente turi didelę daugumą, bet už konstituciją pasisakė tik nežymų gyventojų daugumą. Virš 7 milijonų francuzų visai nedalyvavo balsavime. Paryžiaus mieste ir kai kuriose kolonijose gyventojų dauguma pasisakė prieš konstituciją.

Balsavimas Francijoje parodė, kad generolo de Gaulle įtaka ten yra labai didelė. Spėjama, kad dabar Francijoje sustiprės dešiniojos partijos, kurios pasisakė prieš konstituciją. Naujajam parlamento rinkimams Francijoje įvyks lapkričio 10 dieną.

New Yorke Renkasi BALF Seimas

Šią savaitę, penktadienį ir šeštadienį, New Yorke posėdžiavo Bendro Amerikos Lietuvių Fondo visuotinis seimas. Laukiama suvažiųjant kelių šimtų delegatų. Seimas išklaušys valdybos pranešimą apie BALF šalpos darbą ir išrinks naują valdybą. BALF seimas turi aptarti, kaip toliau Amerikos lietuviai šelpsi musų brolius nukentėjusius nuo karo. Vien Europos Vakaruose randasi 73,000 lietuvių, kurie laukia musų pagalbos. Prieš BALF stovi didelis darbas tuos žmones šelpti, neleisti jiems suvargti.

Garbino Tito ir Gėrė be Leidimo

Philadelphiajį policija padarė kratą Amerikos kroatų klube. Policija surado tame klube nelegališką pardavinėjamo šnabo ir alaus. Bet policija užtiko ir to, ko ji neįsiekė — didelį Jugoslavijos diktatoriaus Tito paveikslą.

Kilo įtarimas, kad tas klubas šinkuoja ir komunistų ir šnapsą. Apklausi-nėjus, policija suėmė 12 at-eivių, iš kurių vienas, tulas Rak, pasirodė nelegaliai į-važiavęs į Ameriką. Jis bus deportuotas, o kiti šnabo ir komunistų šinkuotojai bus baudžiami už nesilaikymą įstatymo del šnapsu pardavinėjimo.

VISOS ATOMINĖS BOMBOS YRA AMERIKOJE

Prez. Truman užgindė spaudoj pasirodžiusias paskalas, kad Amerika dalį savo atominių bombų išga-beno į Angliją

Kaip Rusai Okupantai Klastavo "Rinkimus" Lietuvoje

Pranešimas iš Lietuvos Atidengia Suktybę — Dalyvavo Tikrai 15% Balsuotojų — Lietuviai "Rinkimus" Boiko-tavo — Balsavo Rusai ir Prievarta Suvaryti žmonės

Bolševikai skelbė, kad Lietuvoje šių metų vasario mėnesio "rinkimuose" dalyvavo 91.7% turinčių teisę balsuoti. Ką tik gautas pranešimas iš Lietuvos parodo, kaip okupantai suklastavo tuos "rinkimus". Pranešimas sako: Bolševikai skelbė, kad Lietuvoje šių metų vasario mėnesio "rinkimuose" dalyvavo 91.7% turinčių teisę balsuoti. Ką tik gautas pranešimas iš Lietuvos parodo, kaip okupantai suklastavo tuos "rinkimus". Pranešimas sako:

Jau 1945 m. lapkričio mėn. Lietuvoje prasidėjo rinkiminių komisijų sudarymas ir rinkiminė propaganda. Bolševikai, gerai jausdami lietuvių nuotaikas, griežiai priešrinkiminio teroro. Jau sausio mėn. pradžioje kaimuose siautė tukstančiai enkavedistų.

Miestuose darbininkams ir tarnautojams buvo grąsinta už nebalsavimą ne tik atleisti iš darbo ir atimti maisto korteles, bet su šeimos ištremiti į Sibirą. Į viešus mitingus žmonės nėjo. Kaimuose parapijos ribose mitingai atsilankydavo 2-3 žmonės. Miestuose uždarydavo fabriko vartus ir įstaigų duris, tai žmonės turėdavo dalyvauti mitinguose. Partizanų vadovybės išleido atsisaukimus, raginančius nepasiduoti terorui ir nebalsuoti.

Kiekviename valsčiuje buvo sudaryta po 5 rinkiminės apylinkės. Rinkimų išvakarėse į jas atvyko po 20-30 ginkluotų enkavedistų sargyba, kuri lauko telefonais susirijo su didesniais centrais. Plentais ir didesniais vieškeliais patruliavo tankų ir tankečių sargybos. Iš 9 į 10 d. vasario mėn. partizanai organizuotai patirzino nupliaustė atskiras apylinkes jungiančius telefonų laidus, išgriovė eilę tiltų, kad tankai ir tankečės negalėtų laisvai judėti. Naktį visas kraštas tratėjo kulkosvaizdžių ir šautuvų triukšme.

NKVD paleido tukstančius šviečiamųjų raketų bioidami partizanų puolim. Beveik kas antra rinkiminė sargyba buvo partizanų anšaudyta. Iš ryto mušis krašte nutilo. Tarytum visa Lietuva būtų apmirusi. Ne vieno žmogaus Lietuvos keliuose ir laukuose, net daktos atsakė išklauštvi mišių (tai buvo sekmadienis), prievarta paskirti asmenys į rinkimines komisijas neatvyko. Daugelis rinkiminių komisijų paskirtų pirmininkų jau iš vakaro buvo areštuoti NKVD ir iš ryto prievarta atgabenti į rinkimų būstines. Iškritus rinkiminėms komisijoms, iš apsupty gimnazijų buvo sunkvežimiais prievarta vežamos gimnazistės, kurios turėjo užpildyti išbėgiųjų rinkiminių komisijų sudėję. Tai vyko Mariampolėje, Veiveriuose, Panevėžyje, Alytyje ir kt. Lietuvos vietose.

Prasidėjo tylus balsuotojų laukimas. Atskirose apylinkėse su vidutiniu balsuotojų skaičium, tebsavo 2-3 žmonės. Tokie "rinki-

mu" rezultatai buvo visoje Lietuvoje (Dzūkija, Suvalkija ir daliniai Vilniaus kraštas), toks pat rezultatas buvo Biržų apskr., Joniškio srityje, dalyje Panevėžio apskr. Iki 10-15% balsavo Zarasų, Utenos, Ukmergės, iš dalies Rokiškio apskrityse, nes ten nemažas vietinių rusų procentas. Miestuose (Kaune, Vilniuje, Šiauliuose ir Klaipėdoje) iš dalies del lengvesnio prievartos panaudojimo, iš dalies del didelio rusų skaičiaus, balsuotojų skaičius buvo apie 50%. Vilniuje balsuotojų skaičius siekė net 70-75%, betgi Vilniuje vien civilių rusų, naujai atvežtų, yra apie 50,000. Kaune ir Vilniuje net tris kartus NKVD ėjo per butus ar varė žmones balsuoti.

Vidutinis balsuotojų procentas visame krašte, miestuose ir kaimuose, buvo 12-15%. Jų daugumą sudarė prievarta suvaryti. Likusieji buvo rusai ir vietinis kriminalinis elementas, sudarąs tarybinio aktyvo pagrindą.

73,000 Lietuvių Vakarų Europoj

Neseniai grįžęs iš Europos BALF pirmininkas kun. Dr. Koncius pranešė spaudai, kad Vakarų Europoje, įvairiose pabėgėlių stovyklose randasi 73,000 lietuvių. Tai visokių užsiėmimų žmonės, daug ukinkų, inteligentų, daug jaunimo. Jie visi gyvena skurdžiai, maistą gauna iš UNRRA, o apavą ir apsirūginimą iš labdaringos amerikiečių rankos. Labai daug lietuvių, kurie bėgo iš Lietuvos nuo bolševikų, negalėjo pasiekti Vakarų Europos. Rusų armijos juos atkrito ir jie buvo arba grąžinti į Lietuvą, arba išvežti į Sibirą.

Kaip Lapė Apgavo Sūnis

Iš Anglijos praneša tokį atsitikimą. Medžiojant lapės devyni sūnės pradėjo vytis vieną lapę. Lapė bėgo, kiek galėjo, ir pribėgusi prie staigos pakrantės uolose įlindo į urvą. Jos urvas buvo prie pat uolos pakraščio. Sūnės smarkiai bėgdami nesusilaikė prie uolos pakraščio ir visi devyni nudardėjo 100 pėdų žemyn. Medžiotojai vėliau surado visus devynius sūnus su išlaužytomis kojomis ir pristrenkusius.

Šį kartą lapė tikrai pasirodė gudri ir užsipelė gudriausio gyvulio vardo. Devyni sūnės su išlaužytomis kojom gali paliudyti, kad lapė nėra kvailas sutvėrimas.

APŽVALGA

WALLACE IR UŽGERINIMAS

Kada Europoje pradėjo kilti ir įsigalėti Hitleris, Amerikoje buvo daug žmonių, kurie sakė: Hitleris nėra mūsų biznis, ne mūsų reikalas kisti į Europos kruvinas imtynes, mes, amerikiečiai, žiūrėkime tikėtai Amerikos, mums Hitleris nėra pavojingas...

Tokius žmones Amerikoje tada vadindavo "užgerintojais" (apyzeriais), arba "izoliacininkais". Griežčiau šiais su tais žmonėmis tais laikais kovojo Henry Wallace, Amerikos liberalų vadovas. Žymiausias "užgerintojas" buvo pagarsėjęs lakunas C. A. Lindbergh. A. Wallace apie Lindberghą tada šitaip sakė:

"Jis (Lindbergh) yra žymusis užgerintojas republikonų partijoje. Užgerinimas nebūtinai reiškia taiką, bet jis reiškia karą arba vergiją, o gal ir abi tas blygybes kartu.

"Tie, kurie mūsų krašte atstovauja diktatorius, silpnina mus, tvirtindami, kad mums nėra jokio reikalo stiprinti mūsų karišką galybę."

Tokiais ir panašiais argumentais H. Wallace kovojo prieš užgerintojus. O šandien? Šandien H. Wallace yra svarbiausias užgerintojas demokratų partijoje. Jis užėmė Lindbergho vietą ir nori amerikiečiams įpiršt ne taiką, bet Stalino užgerinimą, nors "užgerinimas nebūtinai reiškia taiką, bet karą arba vergiją."

Wallace savo laiku visai teisingai kritikavo Amerikos izoliacininkus, bet šandien jis pats peršia Amerikai izoliavimąsi nuo Europos ir siūlo Lindbergho politiką, padalyti pasaulį į "mūsų ir rusų." Jis peikė Hitlerio klapčiukus, bet šandien pats kalba, kaip Lindbergh'as.

H. Wallace kalba, lyg jis būtų Rooseveltto dviasios įpėdinis. Bet jis "užmiršo", kad Rooseveltas visai teisingai prilygino Stalino diktatūrą prie visų kitų diktatūrų. Skirtumo tarp diktatorių politikos nėra. Ką vakar darė Hitleris, tą šandien daro Stalinas. Ką vakar sakė Lindberghas, tą šandien sako Wallace.

AMERIKA IR TURKIJA

Rusija tyko pasmaugti Turkijos nepriklausomybę. "New Leader" sako:

"Trys suderinti žygiai buvo padaryti iš Maskvos pusės: Maršalas Zukovas keliauja po Balkanus ir lanko stiprią rusų mobilizuotą kariuomenę prie Turkijos sienų; Maskvos užsienio reikalų ministerija siūnčia Turkijai šurkščių notą, kuri reikalauja nutraukti ryšius su Anglija. Ir tą pačią dieną Stalinas maloningai sutiko atsakyti į vieno anglo žurnalisto klausimus ir esmėje sako: Aš prižadu pasauliui taiką mūsų kartai, jei Anglija žiūrės savo biznio ir nesikiš į Rusijos planus ir jei Amerikos kariuomenė bus ištraukta iš Kinijos."

Stalino diplomatija ir nerūv karas yra gerai apgalvoti dalykai. Stalino padrąsino Wallace išsišokimas, nes Wallace plepėjimas parodė, jog Amerika nėra vieninga savo užsienio politikoj.

Taikos išlaikymas pareina nuo Amerikos. Jei Amerika pasizadės visomis jėgomis remti Turkiją, Stalinas turkų nepuls. Bet jei Ame-

rika svyruos, rusai neatsilaiskys prieš pagundą suėsti dar vieną kaimyną, o tokiame atsitikime Anglija turės skubėti turkams į talką ir kaip ilgai Amerika liks neutrali, jei Anglija ir Rusija susipeš? "New Leader" reikalauja, kad Amerikos politika link Turkijos būtų aiški, kad Turkija būtų remiama visomis jėgomis, nes tik taip galima atbaidyti plėšiką Staliną nuo Dardanelų.

DEVYNDUSIS BIMBA

Frank Lipskis iš Mexico Me. gavo laišką nuo saviškių iš Lietuvos. Laiške trumpai sako šitaip:

"Brangus Pranešikau... Dabar aš duodu žinot, kad jūsų pusbrolių Adomą Lipskį su jo visa šeima palaidojome balandžio 26 d., 1946 metais ir jo kaimyną Antaną Klimanskį, devynios dšios tapo palaidotos."

Iš to laiško aišku, kad Adomas Lipskis su visa savo šeima ir Antanas Klimanskis buvo nužudyti Lietuvoje. Bet kas juos nužudė? Antanas Bimba, lietuvių komunistų vadovas Amerikoje, tų devynių žmonių išudymą aiškina šitaip:

"Netenka abejoti, kad fašistiniai banditai tuos žmones išžudė. Galimas daiktas, kad pranešėjas pats simpatizuoja fašistams ir todėl tūta pranešė, kad 'devynias dšias palaidojom kartu' ir jų žinokitės: pykiete ant tarybinės valdžios, darykite visokius spėliojimus."

Laiškai iš Lietuvos eina per rusų cenzūros rankas. Rusų politinė policija laiškų iš Lietuvos praleidžia tiksliai tame atsitikime, jei tuose laiškuose nėra nieko prieš tarybinę valdžią. Labai retais atsitikimais, per cenzorių neapdairumą ateina laiškai, kur žmonės išsigundrina kartais pasakyti ką nors apie tikrą padėtį Lietuvoje. Rusų policija, kaip matyti iš kai kurių propagandos laiškų, pati verčia žmones rašyti rusų valdžiai prielankius laiškus. Todel Lipskio giminaitis ir norėdamas negalėjo parašyti, kad okupantai budočiai nužudė Lipskių šeimą ir Klimanskį. Toks laiškas nebūtų visai atėjęs.

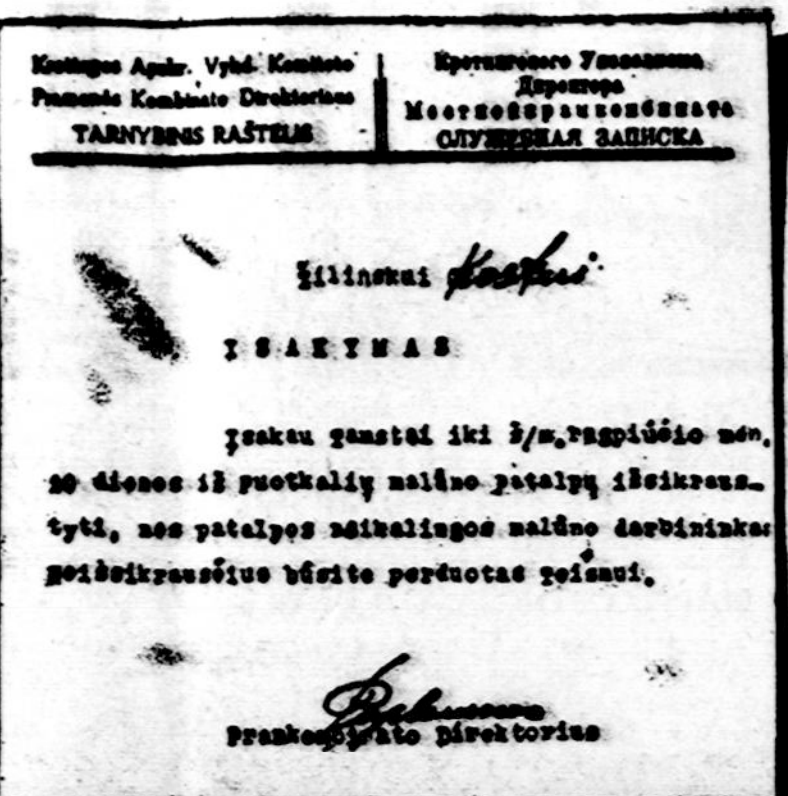
Iš laiško betgi aišku, kad Lipskių šeimą ir Klimanskį galėjo nužudyti tikai okupantų "baudžiamieji būriai" istrebėtiečiai. Jeigu tai būtų padarę kokie tai "fašistiniai banditai," tai kodėl laiško rašėjas nebūtų galėjęs to pasakyti? Argi Bimba mano, kad laiško rašėjas pats padėjo "fašistiniams banditams" žudyti savo giminaitius ir tai žmogžudystei simpatizuoja? Iš kur Bimba ima tokį įtarimą?

Bimba iškelia prieš jam nežinomą žmogų, kurs tą laišką iš Lietuvos rašė, kaltinimą, kad jis samoningai klaidina savo gimes Amerikoje ir "simpatizuoja fašistams," bet jis jokio įrodymo negali pateikti. Jis to žmogaus nepažįsta, jo nežino ir purvina visai nekalta žmogų. Dar daugiau, Bimba tą žmogų skundžia rusams okupantams, kad jie ir jį nužudytų, kaip "simpatizuojantį fašistams."

Idomu, kaip mano padoresnieji lietuviai komunistai apie šitą devynių žmogų, savo "vadą," kurs skundžia rusų policijai visai nekalts

KOSTAS ZILINSKIS
Robbed by Reds, kisses flag.

Kostas Zilinskis atvyko Amerikon dar jaunas. Sunkiai čia dirbdamas, susitaupe pinigų ir parvažiavęs Lietuvon įsitaisė vandens malūn. Atėję iš Maskvos bolševikai tą malūną jam išplėšė ir jį pati išmetė. Budamas Amerikos pilietis, Zilinskis dabar sugrįžo Amerikon (Chicago) ir pabučiavo šios šalies vėliavą. Čia parodytas ir tas bolševikų įsakymas, kuriuo jam buvo įsakyta išsikraustyti.

Okupuotoj Lietuvoj

VIS RUSAI, O KUR LIETUVIAI?

Eltos Pranešimas (LAIC)

—Šiais metais įvykusiame komunistų partijos suvažiavime pranešimus darė tokie "lietuviai" pareigūnai: komisarių tarybos pirm. pavaduotojas Sokolov, komunistų partijos Ciko sekr. Isačenko, kitas to pat Ciko sekretoriumi patvirtintas Ožarsky. Kauno kelių viršininku yra Simonov, partinio komiteto sekretorium — Vasiljev. Darbo "našumą" taip pat kelia draugai iš rytų. Štai Vilniaus kailių fabriko "Vebras" pažangieji: Marševskis, Galenkovis, Jazevskaja, Sipko, partinės org. sekr. — Šiškov. "Udros" kailių fabriko komiteto pirm. yra Astafijeva, avikailių skyr. ved. Čiulkin. Ir taip šimtais ir tūkstančiais mirga rusiškos pavardės Lietuvos komunistinėje spaudoje. Prie kiekvienos pavardės yra to asmens užimamoji vieta. Visos svarbiosios administracijos vietos yra rusų rankose.

Lietuviai Naikinami

Gegužės 1 d. proga buvo suimta per 3,000 žmonių — daugiausia studentų, mokytojų, moksleivių. Iš Lietuvos atbėgusi žydė pasakoją, kad vežimas į Rusiją yra nuolatinis. Lietuviai inteligentai prie atsakingesnio darbo valstybėje neprileidžiami, vadinami buožėmis, nacionalistais. "Tiesa" ragina partines organizacijas naikinti tuos nacionalistus, juos išrauti su šaknimis. Kitoj vėl vietoj "Tiesa" ragina "negailestingai šalinti iš įstaigų politiškai abejingus."

Žemės Reforma Nepopuliari

Pirmą kartą Lietuvą okupavę rusai tuojau griebėsi žemę dalinti. Dalino, žino, bolševikiškai — be matininkų, be planų, be jokios tvarkos. Dalis žmonių tada sklypą paėmė, didesnę dalis, pamaciūsi, kad visas darbas nerimtas, neėmė. Ir antrą kartą Lietuvos žemę minžiodami rusai "vykdo" žemės reformą. Kad tas darbas jiems neina sklandžiai,

Lietuvos žmones vien tik todėl, kad tie žmonės negali del rusų cenzūros parašyti atviros teisybės apie žmonių naikinimą Lietuvoje? Ar lietuvių komunistų tarp yra dar padorių žmonių, kurie šitą Bimbos murziną darbą mokės tinkamai įvertinti?

matyti iš "Tiesos", kuri rašo:

"Partinės organizacijos turi stiprinti kovą už visišką ir galutinį žemės reformos įstatymų vykdymą. Eilėje apskrityj dar vis žemė neišskirstyta, dar vis yra neišskirstyta gyvulių, trobėsių, padargų. Dar yra vietų, kur buožės valdo daugiau žemės, negu įstatymu numatyta, jiems paliekama nuomos priedanga jų anksčiau turėtoji žemė; kartais buožės paliekama geriausiaji žemė, o naujakuriams tenka prastė."

Turimomis žiniomis, niekas tos žemės Lietuvoje nenori, nes, nesant galimybių ją tinkamai apdirbti, negalima ištesėti atiduoti uždegtų pyliavų, o antra, visi žino, kad tas žemės sklypas tik laikinai yra duotas — nelgait trukus viskas bus sujungta į vieną bendrą kolchozinį ūkį ir visi pasidarys jo darbininkai.

"SVAJONIŲ LAIVAS" IR "VIENAS PASAULIS"

Amerikos karo bomberis "Pacusan Dreamboat" pakilo Hawajų salose ir nutupė prie Kairo, Egipte. Jis lėkė per šiaurę, aplankė magnetinį polių, šiaurės nepasiekiamas salas ir per Vakarų Europą nusileido į karštą Nilo slėnį. Per 39 valandas orlaivis padarė apie 11,000 mylių.

Prieš tris savaites kitas Amerikos orlaivis iš Australijos atskrido į Ohio valkintį, jis padarė virš 11,000 mylių kelio be nusileidimo.

Tokie "bandomieji" skraidymai šandien muša rekordus, kaip 1927 metais Lindberghas sumušė tolimo rekordą, nuskridamas iš Amerikos tiesiai į Paryžių. Bet praėjusio karo eigoje Lindbergho kelią darė kasdien tūkstančiai orlaivių Pacifike ir Europos frontuose. Rytų skridimai po 10,000 mylių bus kasdieniniai reiškinys.

Tie skridimai parodo Amerikos aviacijos galybę, mūsų dirbtuvių ir išradėjų sumanumą, Amerikos technikos galią. Bet jie rodo ir ką kita. Jie sako, Amerikai pasibaigė izoliavimosi laikas. Dar prieš šį karą buvo žmonių, kurie sakė, 3,000 mylių vandenyno saugo Ameriką nuo visokių priesių!

Bet šandien orlaiviai perskrenda vienu pakilimu tris kartus visą Atlanto plaitybę. Orlaiviai iš Maskvos gali "aplanuoti" visus A-V. Zubov iš Brooklyno,

merikos miestus ir pramonės centrus. Pasaulis susitraukė, pasidarė mažiukas. Atsiskirti nuo to pasaulio nėra jokios galimybės; jokie vandenynai ir tolybės nebegali būti apsauga, nes tolybės yra lengvai peržengiamos. Ar Amerika nori, ar ne, ji turi būti pasirušusi pasitikti plieninius "neprašytus svečius" iš savo "tolimų" kaimynų, kurie gali netikėtai pasirodyti virš Amerikos žemės. Technika užmušė izoliavimosi politiką. Technika duoda perspėjimą, kad arba pasaulis bus "vienas," tvarkingas, taikus, paremtas teisingumu, arba reikia baimytis, ginkluotis ir būti nežinioje del savo ateities.

Iš tokių skraidymų viena pamoka visiems aiški: Pasikirstymas žemės kamuolio diktatorių valdomą vergišką pasaulį ir į demokratiškai laisvą pasaulį, yra akla saužudystės politika. Ją persą diktatorių agentai, bet Amerika ilgai neišsilaikys politikos turės atsiskirti.

MAIKIO TĖVUI PO PENKINĘ

Prisiuntę sekantieji draugai: S. Galdikas iš Chicago, J. Mičiulis iš Baltimoro, John Kalvaitis iš Bethlehem, Conn., A. J. Kasmocius iš Great Neck, N. Y., J. Shestokas iš Chicagos, Geo. Blazes iš Wrights, Pa., gali "aplanuoti" visus A-V. Zubov iš Brooklyno,

Kas Savaitė

Mėsiškos Politikos Blofai

Amerika turi mėsos badą, ji turi ir mėsiškos politikos bloferius.

Vieni sako, kad liepos ir rugpjūčio mėn. Amerikos žmonės perdaug valgė — ergo: šandien neturim mėsos.

Kiti sako, kad už mėsos badą reikia kaltinti iš numirusių prisikėlusią OPA — Kainų Administravimo Ofisą — ir demokratų vyriausybę. Dar kiti siūlo visokiausius receptus mėsos badui šalinti. A tuo tarpu — Skerdyklų baronai ir stambiųjų ranch'ų (farmų dvarų) savininkai vedė "sit down" streiką ir jį laimėjo. Pereito pirmadienio naktį buvo atšaukta kainų kontrolė mėsi.

Ant rytojaus laikraščiai paskelbė "linksmą naujieną": vėl turėsim mėsos, bet jos kaina bus dvigubai aukštesnė...

Taigi, taigi — Amerika laimėjo karą prieš fašistinės agresorius, bet ją nugalėjo vidaus priešas — dolerio karaliai. Dabar kento minios, kad iš jų vargo tuktų spekuliantai.

Gaidys Pagyrė Gegutę

Mes sakėme ir vėl kartojame seną tiesą. Ji tokia: kraštutinybės susisiečia.

Štai vienas pavyzdys. Ispanijos diktatorius Francisco Franco šitaip komplimentuoja rusų diktatūros režimą:

"Tik dvi valstybės žino, kur jos eina — Ispanija ir Rusija. Jodvi eina tiesia kryptimi, o kitos valstybės tik zig-zag kryptimis sukaliojasi."

Vadinasi, tik Ispanijos ir Rusijos diktatūrų režimai žino, ką jie daro ir eina tiesiu keliu...

Aišku, labai aišku. Stalino kraudė turi pritaręjūsi panašios palangės kraudėje; fašizmo gaidys giria bolševizmo vištągi.

Kolektorius "Credo"

Komunistai veda nuolatinius vajus. Jie renka aukas Bimbos "vėžio institutui," renka "nukentėjusiems" Stalino komisarams ir renka "darbininkiškai spaudai."

Dabar eina tos spaudos vajus. Ryšų su tuo amžinasis kolektorius Pruseika rašo:

"Šio vajuos metu aš taip kalbu į kiekvieną vilnietį: Jei draugas negali gauti naują skaitytoją, mielai sutinkam priimti auką."

Ak, mieli draugai, atiduokite savo dolerius! Pruseika juos mielai priims...

Kodel tas fruktas nesiskubina į bolševikišką Sidlavą?

Mizariškas Oi-oi-oi

Brooklyno komunistų "Laisvės" gaidys besikaučia, Rokas Mizara, vėl susijaudino ir nelaiku pragydė. Dalykas yra toks: Amerikos Lietuvių Taryba pasiūlo sukelt 250,00 dolerių kovai už Lietuvos laisvę.

Maskvos klapčiuko akys pažaliavo ir jis sušuko: tie pinigai renkami "pabėgėliams gelbėti" — negalimas daiktas!

Suradęs "pabėgėlių gelbėjimo" melą Mizara randa, kad jo kurnys yra realistinis, be jokių propagandos priesmokių. Bet — Siomis dienomis tas pat žmogus šitaip atsirekomendavo: "Propagandos labai aspraktiškai atsižadėjau savo įtakos ir gero vardo, kaip rašytojas-novelistas..." Paseno žmogus ir sukudikėjo. St. Strazdas.

Dr. Grinius Bus Amerikoje

Buvęs Lietuvos prezidentas Dr. Kazys Grinius atvyksta į Ameriką.

Kartu atvyksta Dr. Griniaus žmona Kristina ir sunus Liutas. Jie apsigyvens pas daktaro Griniaus brolių Joną Philadelphiajį.

Senelis Grinius (turi artai 80 metų) buvo tremtinys, jis ir šeima gyvena Vokietijoje. Lietuviai tremtiniai jiems ruošia išleistuvių pokilį.

Sveikiname Lietuvos laisvės kovų vadą, linkim jam laimingos kelionės į Dėdes Samo kraštą. Dar šilčiau linkime, kad jis sulauktų tos laimingos valandos, kada galės sugrįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Rumuniškas Herojus

Maskva turi retų herojų Rumunijoje. Vienas jų yra Michael Kalea — uolus hitlerinio fašizmo garbintojas.

Pereito karo metu Ralea sėbravo su Dr. Robert Ley — naciško "darbo fronto" vadu. Jis ruošė pronaciškas demonstracijas ir persekiojo hitlerinio režimo priešus Rumunijoje.

Dabar tas fašistinis šmuatas gavo ambasadoriaus vietą Amerikoje. Gavo ją Maskvos palaiminimu.

Komunistų spauda, kartu ir lietuvių komunistų spauda, tyli. Aišku, kodėl: ji nedrįsta priešintis Stalino "saulės" valiai ir galiai... Molcat, tavorščiai, jūs neturite balso. Už jus dabar skalys fašistinis rieznikas.

Lietuvių Byla Urugvajuje

Mūsų karespondentas J. K-s praneša (šioje laidoje), kad Urugvajaus lietuviai socialistai atsiėmė savo spaustuvę, kurią buvo pasigrobę smetonininkai-klerikalai.

Teismas nusprendė, kad spaustuvė buvo pagrobta neteisėtai — melo ir klastos priemonėmis.

Tai buvo negražus darbas, jis davė liudnų pasekmių. Dinastijos patriotai dar kartą įrodė, kad su jais nėra galimas joks bendras darbas.

Smurto keliai veda į negarbę. O iš jos nėra kelio atgal į žmoniškumą.

Tysliavai Rupi Šalpa...

Juozui Tysliavai nepatinka Amerikos Lietuvių Tarybos vajus už sukelimą 250,000 dolerių kovai už Lietuvos laisvę. Esą —

"Tokio vajuos paskelbimas yra sąmoningas noras kenkti šalpos darbiui... tai tas pats, kaip badaujančiam žmogui atimti paskutinį duonos kąsnį."

ALT vajus nepatinka Mizarai, jis nepatinka Tysliavai — du kaimynai stoji į "bendrą frontą." Tik jiedu dar nesusiėmė del tų tremtinių. Vienas mano, kad ALT juos perpenės, antras — kad badu marins.

Bet ir nesusiėmėdami jiedu bando trukdyti Lietuvos atvadavimo darbą.

Meška su lokiu — abudu tokiu.

Propagandos Labui

Žinomasis novelistas Upton Sinclair išgarbino Stalino. Kartu jis pareiškė, kad jo kurnys yra realistinis, be jokių propagandos priesmokių. Bet —

Siomis dienomis tas pat žmogus šitaip atsirekomendavo: "Propagandos labai aspraktiškai atsižadėjau savo įtakos ir gero vardo, kaip rašytojas-novelistas..." Paseno žmogus ir sukudikėjo. St. Strazdas.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Kas Nauja Brooklyne

Knickerbocker Ave. Parke-
lis ir Musų Lietuviai

Tarpe Irving Ave. ir Knickerbocker Ave., prie Ridgewoodo, yra gražus parkelis. Toje apylinkėje gyvena daug lietuvių. Jie kas vakaras susiję diskutuoja, ginčijasi apie įvairius dalykus. Dažnai ginčijasi už tuščią nieką. Kaip kada kiek ir geresnių politiškių ginčų būna. Tik gaila, kad tie politiški ginčai virsta paprastu užsigauliojimu. Tokie ginčai neverti net ginčų vardu pavadinti, bet geriau tikėtų juos vadinti koliojimuosi.

Daugiausia mėgsta koliojiti, tai komunistiškos vijos žmonės. Jie gyvena Amerikoje, bet Juozui Stalinui atiduotų paskutinį švarką nuo kaimyno kupros. Jie ant tiek sukvailėje, kad prisipyrę bauriausiai niekina Amerikos valdžią, Amerikos valstybę, kad net koku turi darosi ir klausytis. Jeigu jie taip kalbėtų gyvendami Rusijoje, jie būtų nudaiginti, kaip "pasiutę šunės," arba kaip "nuodingos gyvatės." Bet jie gyvena Amerikoje, kur yra demokratija, jie knisa tos demokratijos pamatus.

Kaip kada aš manau sau: "Ne visur ir ne visiems toki laisvę turėtų but duodama. Jeigu žmonės neigia ir prisimygę žodžius ir per spaudą bruka diktatūrinę režimą, tai tokiems asmenims ar ištisoms grupėms turėtų but atimtos demokratinės teisės!"

Stebėtina, kaip komunistinis šlamštas buvo sumobilizuotas i Henry A. Wallace prakalbą, kurias jis sakė New York'e, Madison Square Garden. Jie po prakalbų burnoję prieš Wallace, kad jis nors ir pirsio Amerikai taikstymosi politiką, bet pakritikavo ir Staliną už jo akiplėšiškumą. Paskui "slavų" surengtose prakalbose irgi dalyvavo komunistinis Knickerbocker parkelio šlamštas. Jie dabar, lyg naujo įkvėpimo pagauti, kobiauriausiai dergia šią šalį, kurioje gyvena ir gyvena neblogai. Kiti net turi namus, o jeigu ne namus, tai bankuose pinigų. Bet jiems musų šalis, Amerika, negera ir čia reikia diktatūros, nes nėra mėsos, nėra namų ir t.t.

Man nekartą užėina mintis ir aš jiems pasakau: "Kas būtų, jeigu toks Molotovas ar Višinsky, arba

Dekanazovas atsistotų ir viešame mitinge kur Maskvoje pasakytų Stalinui, kad užgrobinas Rumunijos, Bulgarijos, Jugoslavijos, Albanijos, Vengrijos ir kitų kraštų veda pasaulį prie naujos katastrofos? Karas juk nėjo už grobiną naujų teritorijų, bet už laisvą gyvenimą visų tautų ir tautelių." Žinote kas tiems komisarams atsitiktų? Ogi susidarytų, kaip "pasiutusius šunis"!

Bet pas mus atsistojo H. Wallace ant stiečiaus, laisvai kritikuoja Amerikos užsienio politiką ir jis sau laisvas, tik pasitraukė iš ministerių vietos. Taip nebutu Sovietų Rusijoje. Ten Wallace atsakytų savo galva. O čia jis dar sako atvirai, kad kovos prieš Ameriką, už Sovietų Rusiją.

Tas pats su "slavų kongresu." Susirinko visoki Stalino pastumdėliai ir atlaikė kongresą. Sako, visi slavai turi susivienyti prieš Vakarų demokratijas. Viskas atlikta čia Amerikoje, prieš Ameriką. Kalba Wallace, laiko slavai kongresą, pliaukškia Bimbos, Pruseikos ir jų uodegos. Knickerbocker parkely prieš Ameriką, prieš šios šalies tvarką.

Taip kalbėjo Europoje, tuojais po pirmojo pasaulinio karo. Hitleris ir Mussolinis. Kalbėjo prieš demokratines valdžias. Hitleris kalbėjo už suvienijimą visu vokiečių. Mussolinis kalbėjo už atgaivinimą Romos imperijos. Taip lyginai dabar kalba tie "slavai" už suvienijimą visų slavų po Rusiją. Klapčiukai iš apjokimo parkuose tas imperialistines raudonosios Rusijos užgaidas išnešioja ro nesuipratusius piliečius. Koks nusipiečėvis politikojė žmogelis pradeda duoduoti pagal Maskvos diktatūrą. O tas viskas rodo, kad demokratija leidžiama visokiems gaivalams rausti jos pamatus ir išsprogdinti ją. Perdaug didelė laisvė gali virsti visiems nelaisvė.

Gal ne tiek valdžia, kiek patys piliečiai, kurie brangina laisvę, turėtų tuos demokratijos ir laisvių duobkasių sudrausti.

Mes lietuviai i tuos Maskvos paukščius, i Lietuvos ir Amerikos priešus, turėtume žiūrėti, kaip i išdavikus, pentakolumnistus.

Amerikos Pilietis.

NEW YORK, N. Y.

Vyt. Bacevičiaus Koncertas
Lapkričio 1 d., penktadienį.
Vyt. Bacevičiaus koncertas duoda koncertą New York'e.

Koncertas įvyks Barbizon Plaza salėje, 101 W. 58th St. Ten pat galima gauti bilietų. Koncerto pradžia 8:30 val. vakare.

V. Bacevičiaus skambins Liszto, Chopino, Debussy, Čerėpinino, Dohnany ir savo paties kurinius.

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1947 METAMS

Pranešame "Keleivio" skaitytojams, kad Kalendorius 1947 metams jau ruošiamas ir jį galima užsisakyti jau dabar. Užsakymus galima siųsti kartu su prenumerata. Kalendoriaus kaina bus 50 centų.

"Kel." Administracija.

KUBOS UKININKŲ DEMONSTRACIJA

Tukstančiai Kubos ukininkų susirinko ties parlamento rūmais Havanoje reikalaujanti palengvinančių reformų. Savo reikalavimus jie demonstruotai iškeltose plakatuose.

PHILADELPHIA, PA.

Raportas iš Musų Miesto

Jūs ten, bostoniškiai, turėtumėt žinoti, kad netoli nuo musų didmiesčio randasi Atlanto vandenynas. Tai didelis pradas, o ne koki nors bala ar ežeriukas. To didelio "prado" pakraštyje sumaningi žmonės pradėjo leisti arklukus bėgioti. Iš musų miesto daug lietuviškų "sportininkų" važiuoja per New Jersey į tas arklų lenktynes ir jau daugelis pėsti namo parėjo. Mat, nusipirko tik "one-way" tikieta, o visą cash, ką turėjo, sudėjo ant arklukų ir prakišo. Teko pėkštiesiems grįžti iš tų lenktynių. Gal ir gerai, kad taip išėjo. Tegu pasimokina žiopliai dėti ant arklukų, kurie atbėga, o ne kurie nubėga, pinigais nešini...

Mūsų didmiestyje gyvuoja puikus "Vėžių Kliubas." Jo tikslas yra telkti žmones vėžiams gaudyti. Prie to kliubo priklauso visokie pantaplino pašto filosofai,

o jei yra ir kitokių žmonių, tai jų niekas negirdi ir nejaucia. Jie tyli, o "vėžių" specialistai po kliubą gaspadoriauja. Seniau kliubas turėjo du vadus, abu rusiškus maršalus. Bet atsitiko nelaimė: vienas maršalas bekvodamas su vėžiais Atlanto pakraščiuose, koją nusilaužė, o kitas išvažiavo parvežti nuo Stalino "Boržom-Narzan" lašų, kad visos usoriaus davatos turėtų ką užsipilti ant gyvatės liudėsio valandoje. Palikusios be maršalų "masės" norėjo vėžių kliubą likviduoti, bet ir vėl bėda! Atsirado skloka, kuri sako: "Kliubas O. K., tik maršalai niekam tike." Tie sklokininkai nesigaili net maršalo kojos. Jie sako: "Kas čia per bėda, kad kojos neteko! Pridėjo medinę ir vaikšto, kaip ponas ir ko jam trūksta? Daugelis vėžių kliubo vadovų vaikšto su medinėm galvom ir delto visai gerai jaučiasi..."

Maršalų nebėra, tai pabėgę vėžiai vėžių kliubą vesti. Veda neblogger ir ne geriau už maršalus. Jokio

skirtumo nėra. Tik vietos dainorių tėvas paliko nuskriaustas. Jis mėgsta lietuvišką dainą ir jau ne kartą gatvėse dainuodamas yra atsidaugęs i lempos stulpą. Tas dainorių tėvas buvo sudėjęs maršalų himną, kurio pradžią paduodu: "Maršalai broliukai, Abu burliukiukai, Vienas indus plauna, Ir fliorus mapuoja, Kitas duris varsto, Ir viskuo šinkuoja..." Dabar nei to dainorių tėvo, nei maršalų nebeturim. Liudna musų vėžių viešpatijoj...

Tėmytojas.

SUSTABDĖ VYRU DRAFTAVIMĄ I ARMIJĄ

Nuo dabar iki metų galo Amerika nebešauks vyrų i armiją. Draftas sulaukys tas, kad Amerikos ginkluotos pajėgos turi užtenkama savanorių vyrų. Apie milijoną vyrų stojo savanoriais i Amerikos ginkluotą armiją ir šiuo tarpu nėra reikalo imti priverstinai vyrus i armiją.

JUOZAS STALINAS

— ARBA —

Kaip Kaukazo Razbaininkas
Pasidarė Rusijos
Diktatorium

Tai nauja brošiūra, kurią išleido "Keleivis." Joje yra surašyti visi Stalino-Džiugašvili "žygdarbiai" — plėšimas bankų, intrygos ir suokalbimai net prieš savo partinius draugus. Vėliau kopimas i diktatoriaus postą, žudant bolševikų "senąją gvardiją," likvidavimas komunistų ir jų partijų užsieniuose, taipgi kiti žiaurūs darbai.

Kas nori žinot, kaip šis "Kaukazo razbaininkas" pasidarė milžiniškos Rusijos diktatorium ir kaip dėl to kenčia tos šalies žmonės, tegul išgysią musų išleistą brošiūrą. Jos kaina tik 25 centai. Siųsdami užsakymus adresuokite šitaip:

KELEIVIS

636 BROADWAY,

SO. BOSTON 27, MASS.

ŽINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS

URUGVAJAUS LIETUVIŲ UKININKŲ TRAGEDIJA

Apsimaskavęs Aleksas Gurčinas, užpuolė savo kaimyną, Petrą Šlezą, tikslu jį apipiešti. Buvo taip. Prieš kiek metų, keliolikos kilometrų atstume, nuo Montevideo priemiesčio Cerro, įsikūrė du lietuviai ukininkai, kilę nuo Zagarės, Šiaulių apskrities Petras Šlezas su žmona ir to pat apskrities, Noreikių kaimo Aleksas Gurčinas.

Sakoma, kad visą laiką tie du lietuviai ukininkai, kaip kaimynai, gerai sugyveno ir vienas kitam kuom galėdami padėdavo. Net ir tos pačios liepos mėn. 31 d. rytą A. Gurčinas padėjęs Šleząms užkrauti sunkvežimį bulvių, kurias Šlezas vežė i Montevideo miesto rinką parduoti. Tos pačios giedienos vakarą vėl Gurčinas užėjęs i Šlezą namus ir paklausęs ar dar neparvyko Šleženės vyras.

Pasiėmęs dviratį, Gurčinas nuvažiavo Montevideo miesto link. Matomai, jau su šiuo anksto paruoštais planais, užpulti grįžtantį Šlezą ir atimti iš jo gautus už parduotas bulves pinigus. Ir štai, vos tik Šlezas spėjo išlįpti iš autobuso ir paeina kokią galą nuo plento link savo namų, jį užpuola maskuotas plėšikas, smogęs su geležimi į galvą ir parmušė ant žemės. Bet kad ir gerokai apsvaigintas Šlezas, sukaupęs paskutines jėgas, vradėjo grumtis su užpuoliku, gintis ir šauktis žmonos ir kaimynų pagalbos, sakdamas: "Aleksėli, gelbėk!"

Ir koks buvo nusitebėjimas žmonos ir kito kaimynų, atbėgusių užpultajam i pagalbą, kada nutraukus užpuolikui nuo burnos kaukė, pasirodė kad tas "Aleksėlis," kurio užpultasis šaukėsi pagalbos, buvo užpuolikas.

Dabar Petras Šlezas išlaužtu šonkauliu ir septyniomis žaizdomis galvoje, randasi vienoje Montevideo miesto ligoninėje, o jo užpuolikas, kaimynas Aleksas Gurčinas — už grotų laukia teismo sprendimo.

Ig. Daunoras.

URUGVAJAUS SOCIALISTAI ATSIĖMĖ SPAUSTUVĘ

Montevideo mieste, Urugvajuje, lietuviai socialistai atsiėmė iš fašistiniai-klerikalų užgrobkų savo spaustuvę, kurioje ilgus metus buvo spausdinama "Naujoji Banga." Spaustuvėlė mažai. Ji buvo įkurta išeivių socialdemokratų skatinkais.

Kada Urugvajaus "Kultūros" draugija pradėjo leisti "Laisvąją Lietuvą," socialistai jiems leido naudotis savo spaustuve. Bet "įleisk kiaulę i bažnyčią, ji lips ir ant altoriaus," sako žmonės. Taip atsitiko ir čia. Smetonininkai ir šiaip žmonės be gėdos, kurie sudarė "Kultūros" draugijoj laikina "daugumą," pasiemė ta laikraštį i savo "krikščioniškas" rankas ir sumanė paimti ir pačią spaustuvę. Kad sumanymas tikrai pavyktų, begėdžiai "tautiečiai" melagingai "surado," kad J. Babilius esąs skolingas "Kultūros" draugijai pinigų. Už tą "skolą" katalikiški ir smetoniški šmugelninkai norėjo "išsavin-

ti" ne savo spaustuvę. Kadangi tie šmugelninkai nori būti "rimti" žmonės, tai jie ėjo per teisimą įeškoti nesamos skolos. Užvedė bylą, tąsė visai nekaltus žmones po teisimą ir galų gale teismas atmetė visas jų priekabas ir įsakė spaustuvę grąžinti tiems, kam ji priklauso.

Begėdiškas vagiavimas geriams "tautiečiams" nepasisekė. Teismas rimtai peržiūrėjo visą tą bylą, suprato, kad keletas besarmacių žmonių nori pasisavinti svetimą turą ir tarė savo žodį. Tie besarmaciai tautiečiai "L. Lietuvoj" mėgstą lieti graudžias asaras ir tautiškai blyvzygotis. Nei jie turi gėdos, nei padurumo, nei dargi vogti šelmiai nemoka.

Teismas jų gudrumą tuoj pamatė ir savo sprendimu juos parodė visuomenei, kaip pigius niekšus.

J. K-s.

HARTFORD, CONN.

Prakalbos Gerai Pavyko

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrus buvo surengęs prakalbą spalio 6 d., lietuvių mokyklos svetainėje.

Kalbėtojai buvo tik keli atvykę iš Europos, J. Aleksandravičius ir Dr. J. Višinskis. Abu kalbėtojai labai daug paaiškino apie dabartinį gyvenimą Europoje ir Lietuvoje, karo laikų ir dabar, kiek ten musų broliai lietuviai turi iškentėti nuo svetimo jungo, kaip tai nuo ištremimų i kitas šalis ir kaip gyvena tie, kurie yra pasilikę Lietuvoje po rusų globo. Laimingi tie, kurie galėjo išvykti i Lietuvos ir atvykti i šią šalį.

Be viršminėtų kalbėtojų dar keliis žodžius tarė skyriaus pirm. V. Brynga ir pralotas J. Ambotas. Šv. Cecilijos choras, po vadovystės vargon. J. Balsio, sudainavo kelias daineles.

Tarpe prakalbų buvo renkamos aukos. Čia yra vardai aukuotojų, kurie davė po \$1.00 ir daugiau:

Ponas Gailunas \$10, pral. J. Ambotas \$4.

Po \$2: K. Vailionis, J. Laurinaitis, Mr. ir Mrs. X. A. Supis, Mr. ir Mrs. Kurtinaitis, L. Kazunas, Mr. Pateckis, Mr. ir Mrs. Kavaliauskas, Mr. ir Mrs. Skarupskas ir Mr. Sagevičius.

Po \$1: Burbutis, Zalkauskas, Kundrotienė, A. Urbonas, P. Vicas, Bujauskas, Walon, Deltuva, E. Mancionas, Burtalauškas, Bernilas, Banaičiai, K. Tamošius, A. Sabeika, Montvilas, A. Gerbutavičius, J. Bacevičius, A. Savulionis, Vailkus, Bolviečius, Andriulianas, Srupša, V. Brynga, Gečas, Kazunienė, Navickas, Žponienė, Balchunas, Paugžlis, Petraitis, M. Patekaitė, T. Bakienė, M. Karalaukaitė, V. Petraitienė, Užėnas, Jusinskas, Čebatorius, Uekancius, Gaucas, Semonas, J. Mancionas, Raulinaitienė, Malisaušienė, Sabeckienė, Matulevičienė, V. Vaičiulis ir A. Galickas.

Viso aukų surinkta sumą \$90. Vėliau vicepirmininkas L. Kazunas perskaitė atsiskaitimą i kitų miestų lietuvių, kad visi veiktų bendrai Lietuvos gelbėjimo darbe.

Korespondentas.

"Keleivis" visada yra gera dovana draugams ir pažįstamiems. Užsakykit jį savo artimiesiems!

PASKAITOS IŠ ŠVENTO RASTO

Šv. Rasto Tyrinėtojų paskaitos yra laikomos kas sekmadienis, vakarais nuo 5-kių, PECK HALL salėje, 1446 E. 82nd ir Wade Park Ave., Cleveland, Ohio. Jėjimas i 82nd St. trečios lubos. Kviečiame visus. Eiga nemokama, rinkliavų nebus. Kalbės Jurgis Vanagas, temoje "Yra dvi bažnyčios—kuri jų yra tikra ir kuri netikra," ir "Ką šv. raštas liudija?" (43)

WORCESTER, MASS.
CHESTNEY'S
CANTEEN

VIETA MALONI IR SILTA

Visokių Gėrimų, Alaus,
gardžiai pagamintų Valgių ir Užkandžių

Čia gaunama ir "Keleivis" pavieniais numeriais
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!
—Sveikas gyvas, tėve! Kas nauja?
—Apie naujienas, Maikie, pasikalbėsime vėliau, o dabar aš noriu, kad visų pirma tu persižegnotum.
—O kam to reikia?
—Nevermai, kam reikia, žegnokis ir dac ol!
—Bet aš nenoriu.
—Kodel?
—Todel, kad nematau reikalo.
—Matai, vaike, jau ir tu savo dušią vėliniui pardavei. Jau žegnotis nematai reikalo.
—Aš negaliu suprasti, apie ką čia tėvas kalbi. Ar negavai kur išsigerti?
—Ne, Maikie, aš visai trezvas.
—Tai kodel pradėjai rūpintis apie mano dušią?
—Aš tą darau iš pašaukimo.
—O kas tėvą prie to pašaukė?
—Mano sumnenė.
—Turbut, norėjai pasakyti sažinę?
—Tu, Maikie, gali sakyti kaip tu nori, o aš sakau kaip aš noriu. Ir aš noriu tau išsirozyti, kad tu prieš mane per daug nesipriešintum, ba aš dabar misijonierius.
—O ka tai reiškia?
—Tai reiškia, Maikie, kad aš einu ginti katalikų tikėjimą.
—Ginti tikėjimą? O kas jį užpuolė?
—Bedieviai.
—Bet tai kunigų reikalas. O tėvas juk ne kunigas. Kiekvienas bedievis tėva sukritikuos ir nežinoti ką atsekyti. Vietoj apginti, tėvas da daugiau tikėjimą sukompromituos. Pavyzdžiui, koks laisvamaneis paltus, kur yra vieškelis į danzavus karalystę? Na, ir ka tėvas galėsi jam atsakyti?
—Dac rait, Maikie. Apie tai aš ir nepamislinau.
—Matai, tėve, norėtum būti misionierius, o da nežinai, kur yra kelias į dangų.
—Maikie, tu per daug mažes nekritikuok, ba ne aš čia kaltau.
—O kas?
—Mane subalamutijo kumas. Davė man tokį lapelį, ka vadinasi "Dušios Išganymas," na, ir tenai prirašyta, kaip bedieviai dabar pradėjo griauti katalikų bažnyčią. Sako, Jugoslavijos bulšiai vieną arkivyskupą nusudijo į katangą net mažėjo.

ant 16 metų, kad negalėtų skelbti Dievo žodžio. Taigi, sako, visi pastokim misionieriais ir eikim ginti tikėjimą. Aš pamislinau, kad čia geras patarimas ir pastanavijau visų pirma tave atvesti prie dvasios šventos.
—Matau, kad tėvą labai paveikė Jugoslavijos arkivyskupo likimas. Ištikrųgi nu Jugoslavijos bolševikų žiaurumo nukentėjo ne jis vienas. Nelabai senai jie sušaudė generolą Michailovičą, kuris kovojo už Jugoslavijos nepriklausomybę. Tai buvo daug žiauresnis darbas, negu to dvasiško kalėjimas uždarymas. O tačiau del Michailovičio nužudymo kunigai neprotestavo.
—Kaip matau, tai tu, Maikie, daugiau žinai už mane. Bet jeigu tu toks smart, tai išvirozyk man, kodel kunigai taip neapgalvotai parašė tą lapelį?
—Aš manau, tėve, kad jie rašo labai apgalvotai. Apie kitų persekiojimą jie nekalba, nes iš to nebutu jiems naudos. Jie rašo, kad tik katalikams ir jų bažnyčiai gresia didelis pavojus. Todel visi katalikai turi eiti ginti savo tikėjimą, turi spieštis apie bažnyčią. O kai jie tenai susipiešė, tai tu lapelių autoriai pakis jiems samti panosėn ir pasakys, kad kovai su bažnyčios priešais reikia pinigų. Vadinasi, svarbiausias tokių atsitikimų tikslas yra biznis.
—Tfu, kad jie kur supleskėtų! O aš, kaip durnas, šito skymo nesupratau ir pamislinau, kad čia šur bus dušios išganymas.
—Tėvas daug ko negal suprasti.
—Na, tai denkiu, Maikie, kad tu taip oraziai man šita reikalą išdėstai. Eisiu ir pasakysiu apie tai savo kumui ba ir jis riktavosi stoti misijonierius.

Ukininkų Pajamos Sumažėjo

Šiais metais per pirmus šešis mėnesius Naujosios Anglijos ukininkų pajamos buvo 16,132,000 dolerių mažesnės, kaip jų pajamos per pirmus šešis mėnesius praėjusiais metais. Kainos pakilo, derlius buvo neblogas, bet Statistikos biuras tvirtino, kad pajamos sumažėjo.

BIZANTIJA

Rusai pasiuntė turkams metai visam tuometiniam reikalavimą "neatidėliojant" susitarti su jais dėl Bosforo ir Dardanelų. Maskvos reikalavimas nėra ultimatas, bet jis labai panašus į ultimatumą. Maskvos diktatoriai nejuokauja. Jie vienaip ar kitaip bandys lauztis per "sąsaurius." Politinės audros centras šiuo tarpu telkiasi ties graikų tauta stipriai atsisėdo žiuoju miestu, kurs turi daug vardų ir labai margą istoriją.

Senovėje graikai tą miestą vadino Bizantija. Vėliau jį miestą persikėlė gyventi Romos imperat. Konstantinas ir miestas pradėjo vadintis Konstantinopolis. Rusai tą miestą vadina "Caregrad'u," kas reiškia "Carų Miestas." o turkai tą miestą pavadino Istanbul'u. Pasaulyje tas miestas daugiausiai yra žinomas Konstantinopolio vardu.

Jau penki šimtai metų (nuo 1453 metų) Konstantinopolis yra turkų valstybės centras. Kartu su turkų galybe Konstantinopolis kilo ir krito. Vieną laikotarpį jis Konstantinopolio visai Europai gresė "turkų pavojus." Vėliau Turkija pradėjo smukti, Konstantinopolis apšėpo, o rusai pakartotinai norėjo jį pasisavinti ar "išvaduoti iš turkų nevalios."

Carams tas nepavyko. Dabar Stalinas tęsia carų politiką ir reikalauja sau ypatingų teisių prie Konstantinopolio. Ar Stalinui geriau seksis, kaip Nikolajams, Kotrinoms ir kitiems Rusijos despotams?

Prieš turkų atėjimą per ištisą 1,000 metų Konstantinopolis buvo garsiausias pasaulio miestas. Jis buvo krikščionybės centras. Jis buvo galingos graikų imperijos centras. Jis buvo ir tuometinės kultūros centras. Prieš 1,500 metų Konstantinopolyje buvo pastatyta garsiausia viso krikščioniško pasaulio bažnyčia. Ji per ilgus amžius buvo skaitoma puikiausia krikščionių bažnyčia. Turkai iš tos bažnyčios padirbo savo mečetę ir ji šiandien yra gražiausioji viso pasaulio magometonų šventovė.

Prieš 1,300 metų (673 metais) tuometiniame pasaulyje pasirodė tu laikų "atominė bomba," nepaprastai naujas ginklas, kuris greit išgarsėjo visame pasaulyje. Tas naujas ginklas buvo "graikų ugnis," mišinys sakų, sieros, naftos ir kitokių degamų medžiagų. Tą naują ginklą graikai vartojo priešams deginti. Jis "graikų ugnimi" jie degindavo priešų laivus, mesdavo degančią medžiagą į priešų raitarįs ar pėstininkų eiles, ir dėka tam naujam ginklui ilgus šimtmečius galėjo atsiginti nuo Azijos puolikų. "Graikų ugnis" per ilgus metus buvo didžiausioji paslaptis, kitos autos nemokėjo jos pasilirti. Todel tas ginklas graikams davė didelę viršenybę karuose.

Kada Mažojų Azijos pasirodė turkai, graikai per kelis šimtmečius sumaniai nuo jų gynėsi. Bet ilgainiui Konstantinopolis pavargo. Jam ne kartą į talką ėjo visos "krikščioniškosios pasaulis." Vakarų Europos riteriai traukdavo ir "kryžiaus karus" prieš netikėlius gelbėti krikščionybės centrą Konstantinopolį. Kartais tie gelbėtojai susizavėdavo Konstantinopolio gražumui ir jo turtais ir vietoj radėti graikams, patys užkariaudavo tą miestą ir jį apiplėšdavo.

1453 metai buvo liudni bar vietomis katnuoja nuo

pasauliui. Tais metais turkai užėmė Konstantinopolį. Po visą pasaulį pasklido ta liudna žinia, bet tuometinis "krikščioniškas" pasaulis nebesudarė galingos koalicijos prieš "netikėlius." Greit turkai pradėjo rasti sąjungininkų ir pačių krikščioniškųjų tautų tarpe. Turšiuo tarpu telkiasi ties graikų tauta stipriai atsisėdo žiuoju miestu, kurs turi daug vardų ir labai margą istoriją.

Konstantinopolio istorija siekia virš dvejų tūkstantių metų į praeitį. Tas miestas matė kuriantis ir griuvant galingas valstybes. Jis pats per 1,000 metų buvo galingos valstybės centras, pasakui virto kitos tautos centras, o dabar virto vaidų o-buoliu tarp galingųjų valstybių. Ties Konstantinopolio vartais vėl "daroma pasaulinė istorija." Jei rusai bandys įgyvendinti carų tikslus "Caregrade," galingosios pasaulio valstybės gali ir vėl susikibti į kuddas. Konstantinopolis, kaip jau daug kartų praityje jis buvo, virsta vėl naujos audros centru.

T. M.

Kaip Eina Namų Statyba?

"Žada pastatyti per 2 metus 3 milijonus namų," rašė šiu metų pradžioje laikraščiai.

Laikraščiai rašė. Valdžia žadėjo. Dabar jau metai eina prie galo ir kaip yra su ta namų statyba?

Šias dienas Wilson Wyatt, butų statybos viršininkas, skelbė, kad šiais metais nebus pradėta statyti 1,200,000 namų, kaip buvo numatyta programoje. Jis sako, rugpjūčio mėnesį pastatyta tik 62,800 namų ir pradėta statyti 101,000. Tai vieno mėnesio programa. Jis dar pasakė, kad 4 milijonai karo veteranų norėjo statyti namus, bet dabar iš tu 4 milijonų beliko tik 2,200,000 veteranų, kurie sutinka namus statyti. Kitas atbaidė pakilusios namų statymo kainos.

Veteranams buvo sakoma, kad už \$5,000 jie galės pasistatyti sau namus. Bet dabar tokie namai pasistatyti kainuoja mažiausiai \$10,000. Valdžia duoda veteranams paramą, ji garantuoja ant namų užtraukiamus mokesčius, bet per daug aukštos kainos daugelį veteranų atbaido nuo statybos.

Namų statymas dabar yra baisiai painus biznis. Karo veteranas gana lengvai gali gauti "priority" statybos medžiagai pirkti. Jei veteranas nori statyti namus, "Housing Authority" jam duoda liudijimą, kad jis turi teisę pirkti statybos medžiagą. Veteranai ta liudijimą vadiną "hunting license" (medžioklės laisnis). Gaves toki popieriuką veteranas turi eiti susirasti kur nors statybai reikalingą medžiagą. Čia ir prasideda "krvžiaus kelias."

Statybos medžiagos truksta. Visokia statymo medžiaga reikia pirkti, kur rasti ir kaip pakliuvo. Kai kurie statybos dalykai yra nesvietiška pabrangė. Pavyzdžiui, visi skundžiasi, kad vinių negalima gauti. Seniau už 100 svarų vinių reikėdavo mokėti nuo 3 iki 5 dolerių, o dabar už tas pačias vijas reikia mokėti nuo 15 iki 25 dolerių. Dar sunkiau yra su lentomis. Azvolinės grindų lentos, kurios seniau už 1,000 pėdų kainuodavo 70 dolerių, dabar vietomis katnuoja nuo

200 iki 300 dolerių. Panašiai yra pabrangusi ir visa statybos medžiaga ir tai jos negalima gauti. Gaunasi tikra "medžioklė." Leidimą statyti turi, bet statymas namų yra sunkus, varžytinės didelės, iškaščiai aukšti. Jei namas, kurs seniau galima buvo pastatyti už \$5,000, dabar kainuoja 10,000 dolerių, tai daugelis veteranų nebegali "įkasti" tokių kainų ir pamoja ranką į visą tą reikalą.

Ne tik statymo medžiaga, bet ir darbas labai pabrango. Jei dabar nueisite kur pas statymo kontraktorių pasitarti apie namų statybą, tai jie nenorės ir kalbėti apie "tvirtas" kainas. Štai ką įsigirsite:

Namų statymas dabar yra rizikingas biznis. Pradėti statyti ir nežinai, kada namą galėsi baigti. Visako truksta. Tenka medžioti visokią medžiagą. Laiku negali nieko gauti, o delto darbas kainuoja daug brangiau, statymas ima ilgesni laiką. Darbininkų atlyginimas irgi vis kyla. Nepraėjus mėnesio, kad koki nors statybininkų unija neiškeltu naujų reikalavimų dėl uždarbių pakėlimo, o jei uždarbiai pakyla, tada visi apskaičiavimai dėl darbo išlaidų reikia iš naujo daryti.

Todel kontraktoriai imasi namus statyti tik tai tada, jei sutiksi užsimerkęs radengti visas išlaidas, kokias kontraktoriaus padarys. Virš tų išlaidų kontraktoriui už jo darbą turėsi dar mokėti tam tikrą atlyginimą.

"Kas dabar turi reikalą su namu statyba, tas yra tikras kankinys" — sakė vienas Bostono statybininkas. Gal toks pasakymas yra truputį perdėtas, bet nėra abejonės, jog namų statymas dabar nėra joks malonumas. Iš tiesų, ne. Tai yra iškąstingas nemalonus mas.

S. G.

Novikovo Skandalas

Rusijos ambasadorius Washingtonė nei iš šio nei iš to viešai pasiskundė, kad jam grįžtant iš Rusijos, New Yorko aerodrome, Amerikos muitinės tarnautojai jį "užgavę" ilgai tikrino jo diplomatinis popierius, pareikalavo pasirašyti muitinės deklaraciją, visą valandą išlaikė muitinė jį, bendrai, Novikovas jaučiasi, kad Sovietų Sąjungos atstovas buvo pažemintas. Jis protestuoja. Valstybės departamentas tyrinėja.

Reikalas buvo toks. Kada Novikovas "nutupė" New Yorke, jo dokumentai buvo patikrinti ir jam buvo duotas pasirašyti popierius (muitų deklaracija), kad jis neveža nieko draudžiamo savo valyzoje. Jokio čemodanų ir lagaminų patikrinimo nebuvo daroma. Bet Novikovas užsispyrė nepasirašyti tos deklaracijos. Jis ožiavosi ištisą valandą. Delto gavosi susitrukdytas.

Amerikos muitinės viršininkai skelbia, kad visi diplomatai duoda toki pareiškimą. Dargi Amerikos prezidentas ir labai aukšti svečiai iš užsienio, visi įvažiuodami į Ameriką pasirašo deklaraciją, kad jie neveža nieko draudžiamo. Žinoma, jų daiktų niekas netikrina. Niekas netikrina nė ambasadoriaus Novikovo daiktų. Bet kodel Rusijos atstovas nori daugiau privilegijų negu turi Amerikos prezidentas, to suprasti negalima. Gal tas ambasadorius truputį rersudo, norėdamas parodyti galingos imperijos atstovą, na, ir pasiožia-

MARGUMYNAI

VISKĄ DARO, TIK AČIU NESAKO

Didmiesčių stotyse pasirodė pirmos tikėty parduomo mašinos. Viena toki mašina pastatyta Philadelphia's stotyje. Joje yra skyelės pinigams įdėti — dešimtams, kviertams ir yra 16 guzikų su stočių parašais. Keleivis prieina prie tokios mašinos, įdeda pinigų už tikietą, paspaudžia guziką tos stoties, kur jis nori važiuoti, ir iš mašinos iškrenta atspausdintas tikietas. Nereikia stovėti eilėje prie langelio, tikietas iškrenta per kelias sekundes.

Ta mašina nėra toki paprasta, kaip cigaretų ar kramtomos gumos mašinos. Mašina parduoda įvairius tikietus, kiekvienas tikietas už kitokią kainą. Jei į mašiną įmesi daugiau pinigų, ji, kartu su tikietu, atiduoda ir gražą. Mašina gali aptarnauti per vieną minutę 20 pirkėjų. Mašina atlieka labai painų darbą: ji priima pinigų, atspausdina tikietą, duoda gražą. Reiškia, ji atlieka tą darbą, kurį dirba tikietų pardavėjai stovėdami už langelio. Bet ta mašina nesako "ačiu," kaip tą kartais daro tikietų pardavėjai.

Tikietų mašinos aprašymą mums prisuntė philadelphietis "Keleivio" skaitytojas J. Jakimavičius.

MINTIES KONTROLĖ

Kaip pasaulis yra pasauliu, visokie despotai įieško būdų, kaip geriausiai kontroliuoti žmonių mintį. Jei kas surastų mašiną, kaip kontroliuoti žmonių galvą, visokie diktatoriai už tą mašiną brangiai mokėtų. Stalinas, Peronas, Franko ir kitokie diktatoriai varžytusi del tokios mašinos, o gal atsirastų ir čia pat žmonių, kurie ją norėtų nusipirkti ir "suvaldyti" savo kaimynų palaidą galvą.

Kol mašina bus išrasta, diktatoriai naudojami sena ir išbandyta priemone minčiai kontroliuoti. Ta priemonė yra ne kas kitas, kaip senai žinoma policija. Šias dienas diktatorius Peronas įsakė savo policijai stropiai daboti, ka Argentinos piliečiai galvoja. Mat, tarpe tos respublikos gyventojų yra daug tokių, kurie galvoja prieš diktatorių, o tas ir sukelė diktatoriaus galvoje baimę, kad piliečiai kartais nepaklystų.

Peronas žada eiti pas savo naują bičiulį Staliną pa-

simokyti, kaip sukontroliuoti žmonių galvojimą su pagalba policijos. Stalinas tame reikale yra visų despotų pavyzdys.

METEORŲ LIETUS

Tris naktis, spalių 9, 10 ir 11, visoje Amerikoje galima buvo stebėti daug krantinčių žvaigždžių, kurias vadinama "meteorais." Tie meteorai pasiekė žemės atmosferą nuo Giacobini-Zinner kometos. Iš Harvardo observatorijos praneša, kad jos stebėtojai matė po 17 meteorų per minutę. Šiais metais meteorus pirmą kartą "stebėjo" RADAR, elektrinis aparatas, kurs per karą buvo naudojamas prieš orlaiviams stebėti. Radar parodė kai kuriuos meteorus visai arti žemės, vos 50 mylių atstume. Meteorus Harvardo mokslininkai stebėjo iš orlaivių, kurie pakilo virš debesų.

Kas Yra Meteorai

Meteorai, arba krantinčios žvaigždės, yra maži dangaus kūnai, kuriuos mūsų žemė pritraukia iš erdvės. Kada tie maži dangaus kūnai atsidažia į žemės atmosferą, jie užsidega (nuo trymosi į orą) ir dažniausiai suveda nepasiekdami žemės. Kartais jie nukrinta ant žemės. Yra žinomi keli gana dideli meteoritai, nukritę ant žemės "iš dangaus." Vienas didžiausių buvo atrastas Grenlandijoje, jis sveria 37 su viršum tonas. Jis buvo atgabentas į New Yorko gamtos muziejų, kur jį galima apžiūrėti. Kitas gana didelis buvo kartais jie pasirodo dideliais buriais, kartais viena naktį jų priskaitoma šimtais tūkstančių. Toks gausus meteorų pasirodymas įvyksta tada, kai prie žemės prisiartinėja kometos, kurių "uodegos" sako, esančios ne kas kitas, kaip sutrupėjusių didesnių dangaus kūnų dalelės.

Meteorų sudėtis yra toki pat, kaip ir mūsų žemės. Daugiausiai meteoruose yra geležies, nikelio ir kitų žinomų metalų ir mineralų.

S. P.

Ypatingas paukštis Hornbill turi dubeltą snapą. Jo snapas net 10 colių ilgio, ant to kitas lyg ragas išaugęs, bet biski trumpesnis už apatinį. Jis gyvena Sumatra, Java ir Borneo salose. Perint mažiuskus jis savo patelę užmuriu mebdžio skyklėje, palikdamas tik tiek adara, kad galėjus priduoti maisto.

J. D. T.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paliausuta iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvotas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos ribas ir kaip šalis yra padalyta į apskritys. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodo. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamoji Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mūsų su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus.

Kaina \$1.00

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

Svedijos Premjeras

Tage Erlander, svedų socialdemokratų partijos vadovas, liko paskirtas naujojo ministerių pirmininku į vietą mirusiojo ministerių pirmininko Per Albin Hansson. Tage Erlander anksčiau buvo švietimo ministeriu valdžioje.

Anglijos Bazės

Anglijos valdžia planuoja ir ruošia perkelti savo karines bazes iš Viduržemio jūros (Egipto ir Palestinos) į Afriką, prie Raudonosios jūros. Tuo būdu anglai tikisi išvengti ginčų su arabų kraštais ir vis vien turėti gerą apsaugą savo keliui į Indiją ir Australiją.

Italijos Ateitis

Italijos parlamento pirmininkas Paryžiuje perspėjo didžiulias valstybes, kad Italijai užkrauta ekonominė našta taikos sutartyse neįvengiamai ves Italiją prie infliacijos ir socialinio krizio. Italija ir taip jau kenčia didelių trūkumų, o pergalėtojai nori ją nustumti į visiška chaosą.

"Svetimi Agentai"

Amerikos vyriausybė pareikalavo, kad svečiai iš Rusijos, Lenkijos ir Ukrainos, kurie čia atvažiuoja dalyvauti "slavų kongrese", užsiregistruotų, kaip svetimų valstybių agentai. Jie yra Sovietų valdžios agentai. Jie čia atvyko propagandos tikslu. Rusai nesiregistruavo, bet apleidžia Ameriką.

Lenkijos Rinkimai

Rusų pastatyta Lenkijos valdžia ruošia parlamento rinkimus. Keturiolika prorusiškų partijų sutarė statyti vieną sąrašą. Tos keturios partijos ir politinė policija bendrai puola Mykoliaičyko valstiečių partiją. Atrodo, kad Mykoliaičyko partija bus policijos užslopinta. Tai Jaltos "demokratija" praktikoje.

Bulgarijot Teroras

Radio iš Bulgarijos praneša, kad ten buvo suareštuoti keliolika opozicinių partijų žmonių už platimą atsisakymo, kuriame buvo atspausdinta Amerikos Valstybės sekretoriaus J. Byrnes kalba. Bulgarijot už tokį prasizengimą gresia didelė bausmė.

Ner Malonės Naciams

16 nacių vadų, kurie buvo nuteisti Niuremberge, kreipėsi į aliantų karo komisiją Berlyne su prašymu pasigailėti. Visi prašymai buvo atmetti. Nacių vadams bus įvykintos teismo prietestas bausmės. Vienas nuteistas neprasė pasigailėjimo.

Amerika Valosi

New Jersey valstijot Ku-Klux-Klan'as paskelbtas nelegališka organizacija. Visi organizacijos skyriai uždaryti. Tokį sprendimą išnesė New Jersey aukščiausias teismas. Pagrindas draudimo tas, kad K.K.K. yra priešingas New Jersey valstijos demokratiškai konstitucijai.

Korespondencijos

CHICAGO, ILL.

Rugsėjo 18 d. "Naujienu" name, LSS centralinė kuopa turėjo susirinkimą, narių atsilankė daug. Aptarė daug svarbių dalykų. Išklause raportų, iš kurių ypatingai verta paminėti Dr. P. Grigaičio raportas iš LSS suvažiavimo, kuris ypač buvo svarbus. Buvo pranešta, kaip LSS pirkė "Keleivio" namą ir kaip verčiasi laikraštis.

Išduota mandatai delegatams į A. L. S. konferenciją, kuri dabar jau įvyko Chicagos Lietuvių Auditorioj, rugs. 29 d.

I LSS c. kuopa įsirašė du nauji nariai, draugai P. Miller ir A. Zaluba.

Vakarienes rengimo komisija pranešė, kad bilietai parduoda labai sklandžiai. Musų geros šeimininkės darbuojasi, kad vakariene būtų neaprašai gera. Bilietų kaina \$2 su taksais. Socialistų vakariene rengiama paminėjimui 50 metų įsikurimo Socialdemokratų partijos Lietuvoje. Vakariene įvyks lapkr. 2 d., šeštadienio vakare, 7 val. Lietuvių Auditorioj. Bilietus prašom nusipirkti laiku pas gaspadienes:

Eva Kuchinskienė, 1854 S. Central Park Ave., Sophie Ladiga, 3938 W. Gladys Ave., E. Dombro, 56 E. 101st St., Magdalena Markus, 22 E. 18th St., A. Zalubienė, 3947 Congress St., Damutė Savaizdienė, 1511 S. Human Ave., Marcelė Jasinskienė, 4300 West End Ave., P. Stanionis, 3950 W. Gladys Ave., P. M. Kaitis, 4044 N. Major Ave., J. Kondraška, 3119 Pershing Road, P. Mickas, 4146 Archer Ave., ras seną Petra 1739 S. Halsted St. ir pas mane, 913 N. Sacramento Blvd., taip pat "Naujienuose".

J. B. Aglinskas.

BETHLEHEM, PA.

Mazimas Bethlehemo Lietuviai

Ir vėl rugsėjo 9 d., 1946 m., per neatsargumą automobilias vairuotojo tapo vietoje užmuštas Jonas Berukštis. Užmušėjas buvo pabėgęs nuo nelaimės vietos, nesuteikdamas reikalingos pagalbos aukai, bet vėliau policija jį surado ir dabar jis yra paleistas po \$1,500 dol. kaucija iki teismo.

Jonas buvo 58 metų, nevedęs, Amerikoje išgyveno 41 metus. Iš Lietuvos paėjo Vizginų kaimo. Kruonių val. Trakų apskr. Iš artimesnių giminių Amerikoje paliko brolienę Kotriną Berukštienę, dvi anukes ir tris pusbrolius.

Velionis buvo ramaus būdo, laisvų pažvalgų. Gyveno gana išlaidžiai, užtat nepalikė jokios nuosavybės.

Jo laidotuviems rūpinosi Mataičių šeima, pas kuriuos jis išgyveno daug metų ir pusbrolis Petras Berukštis. Palaidotas rugsėjo 12 d. ant Helertown Union kapinių, Helertown, N. J.

Išsikis, Jonai, šios šalies laisvoji žemelė.

P. Berukštis.

Ivairenybės

Graikas filozofas Thales buvo pirmas astronomas, kuris teisingai apskaičiavo saulės užtemimą 585 metais prieš Kristaus gimimą.

—
Californijot ant milžinų medžių, vadinamų Sequoia, skujos kabo per 16 metų.

—
Miestas Kuwait, Irane, su 80,000 gyventojų pasi- laiko vandeniu, gaunamu iš Bazra, Irake, kuris randasi 250 mylių atstu.

J. D. T.

NAUJAS PREKYBOS SEKTORIUS

Ši nuotrauka parodo Vyriausiojo Tribunolo teisėją Vinsoną (dešinė) įvesdinant naują prekybos sekretorių Harrimaną (kairė), kurį Trumanas paskyrė pavyrtojo Wallace'o vieton.

Lietuvos Kooperacija

KOOPERATYVŲ REIKSMĖ NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS LAIKOTARPY

(Laiškas iš Francijos)

Kredito Kooperatyvai

Subirėjus rusų caro prie- spaudos pančiams, lietuviai su dideliu pasiryžimu ėmėsi krašto atstatymo darbo. Koks yra didelis mažų tautų entuziazmas kurti savo nepriklausomą valstybę ir ją pavyzdinai tvarkyti, didžiųjų tautų atstovams sunkiai duodasi suprasti.

Po pirmojo didžiojo karo Lietuva neturėjo pakankamai nei intelektualų nei materialų pajėgų. Nežiurint to, jie greitai suorganizo savo kariuomenę, kuri atlaikė trijų priešų spaudimą. Kraštas greit pradėjo atkurti ir stotis ant savo kojų. Kari ir rusų prie- spaudos išvarginta, nuturi- ta ir sugriauta Lietuva skubėjo atstatyti. Energingai vedama žemės reforma su- kurė dešimtis tūkstančių naujų ūkininkų, prasidėjo kaimų skirstymas į vienkiemus ir miestų atstaty- mas. Visiems tiems milži- niškiems darbams reikalin- gos buvo lėšos. Kredito ba- das buvo toks didelis, kad bankai oficialiai imdavo 18% palukanų, o privatus kreditas daėdavo iki lupi- kiškų 36%.

Nors žemės ūkio produk- tų kainos buvo aukštos, bet ūkininkas vistiek nebuvo pajėgus nežmoniškų pro- centų mokėti.

Kad apsaugoti nuo lupi- kautojų, lietuviai pradėjo burtis į kredito kooperaty- vus ir steigti kredito ban- kilius. Tas reikalas buvo toks didelis, kad bankeliai kūrėsi beveik kiekviename valsčiuje. Krašte ju įstie- gė per tris šimtus. Koopera- tiniai bankeliai kredito ba- do nepanaikino, tik ji tiks- liau paskirstė. Bankeliai dirbdami nedideliame ra- jone gerai pažinojo savo narius ir kuriems tikslams bus sunaudotas kreditas. Greitai bankeliai įgavo pa- sitikėjimo ir pradėjo su- rinkti krašte atliekamų pi- nigus, indėlių pavidale. Bė- gyje kelių metų bankeliai turėjo milijonines sumas in- dėlių ir savų kapitalų.

Visi kredito kooperatyvai buvo susijungę į vieną cen- trinį banką: Lietuvos Koo- peracijos Banką. Koopera- cijos Banko užduotis buvo narupinti nariams kredito ir tvarkyti bankeliuose at- siradusias atliekamas lėšas. Kooperacijos Bankas taip pat prižiūrėjo ir instruktavo savo narius.

Reikia pažymėti, kad kredito kooperatyvai turė- io daugiausia narių iš visų kooperatyvų, nes jie dirbo (davė paskolas) tik na-

riams. Kad nario kreditin- gumą lengviau galima būtų sekti, jis galėjo būti nariu tik viename bankelyje ir duoti tokį pasigaidėjimą.

Kredito kooperatyvai pir- mais savo gyvenimo metais turėjo persirgti įvairius ne- galavimus: partinį susiskal- dymą — ūkininkų Sąjun- gos banko likvidaciją, ku- ris vietomis palietė skau- džiai vieną kitą garantijas davusį narį. Iliėjimą į Lie- tuvos Kooperacijos Banką valdžios lėšų ir jo perorga- nizavimas akciniais pagrin- dais, ir t.t. Rezultate, kre- dito kooperatyvai daug yra pasitarnavę Lietuvos kra- što atstatymo darbe, kaip iš finansinės puses, taip ir iš moralinės.

Bolševikai okupavę kra- štą 1940 m. Kooperacijos Banką nusavino, o jos pir- mininką pasodino į kalėjimą. Vietos bankelių iš pra- džiū nejudino. Bet kadangi ekonominis gyvenimas bu- vo visas paraližuotas, tad kredito kooperatyvai nusto- jo savo pirmąsias reikš- mės. Bolševikai paskubo- mis nesėmė jų užvilti ant rusiško kumpaliaus, tik pa- sitenkino indėlių virš 1,000 litu (100 dol.) nusavinimu. Taip jie mirties taške ir li- kosi iki vok-rusų karo.

Vokiečių okupacijos lai- kotarpy dauguma bankelių vėl pradėjo savo veikimą nepriklausomos Lietuvos na- grindais. Vokiečiai skatino jų veikimą. Kooperacijos Banko nusavinimo nepa- naikino. Naciai laikėsi vie- no principo, kas buvo bol- ševikų nusavinta skaityt ru- sų turtu ir karo grobiu. Vi- sai nenorėjo žinoti kilmės to turto ir jo savininku.

Kredito kooperatyvus fi- nansiniai globojo Gemeis- chaftbank, vadinamas Zemės Banku, o priežiūrą ir kontrolę turėjo nacių orga- nizuota kooperatyvų sąjun- ga, kuri buvo vadovaujama vokiško vadovo.

Kadangi 80% kredito ko- operatyvų nariu buvo ūki- ninkai, kurie dabar bolševikų paversti bėteisiais uba- gais, tad reikia manyti, kad šiuo metu kredito koopera- tyvai bus panaudoti galutinam ūkininkijos sulikvidavi- mui.

Kazys Biržėnas.

Išėina didelis ir įdomus "Keleivio" kalendorius 1947 metams. Kaina 50c. Užsa- kymus su pinigais prašom siųsti "Keleivio" adresu.

Mokyklos Amerikoje

Amerika yra mokyklų dar daugiau. Bet bendrai kraštas! Šiais metais į įvai- rias viešąsias pradžios ir aukštesnes mokyklas įsira- šė virš 27 milijonų mokinių!

Iš to skaičiaus 7 milijonai mokinių lanko aukštesnes mokyklas. Amerikos pradžios ir aukštesnėse mokyklose dir- ba 882,000 mokytojų. Tiek jų buvo 1945 metais. 1920 metais mokytojų buvo 679,000, 1930 metais—854,000 ir 1940 metais—875,000. Per karą 200,000 mokytojų buvo pasitraukę iš mokyk- lų. Jų vietos buvo užėmę senieji mokytojai, arba as- menys su mažesniu patyri- mu ir išmokslinimu.

Mokytojų Algos

Amerikos mokytojai gau- na gana žemas algas. Vi- dutiniai 1943-44 metais A- merikos mokytojai gauda- vo per metus algos \$1,755. Kai kuriose valstijose tas vidutinis uždarbis buvo aukštesnis, o kitur žemes- nis. New Yorke mokytojų algos yra aukščiausios. Čia jie gauna vidutiniai per me- tus \$2,726; paskui seka New Jersey, kur vidutinė alga siekia \$2,353. Massa- chusetts vidutinė mokytojų alga yra \$2,219, Californi- joje—\$2,116.

Žemiausias algas mokyto- jams moka pietinės valsti- jos. Ten yra valstijų, kur mokytojai per metus neuž- dirba nė 1,000 dolerių. Pa- vyzdžiui, pagsarsėjusi reak- cinė Mississippi valstija sa- vo mokytojams per metus moka tik \$790; Arkansas valstija moka—\$845, Ge- orgia—\$923, S. Carolina—\$973, Tennessee ir So. Dakota moka po \$1,000.

Kiek Universitetų

Amerikoje yra 1,696 auk- štojo mokslo mokyklos. Tai yra universitetai, kolegijos, profesinės aukštosios mo- kyklos. Jos pasiskirsto maž- daug taip: 699 universitetai ir kolegijos, 255 profesinės aukštosios mokyklos, 206 mokyklos mokytojams ruoš- ti, 420 jaunųjų kolegijos ir 106 aukštosios negrų mo- kyklos. Iš viso aukštosios Amerikos mokyklose dirba 134,000 profesorių.

Kiek Studentų

Studentų skaičius šiais metais dar nėra suskaičytas. Bet prieš mokslo metų pradžią visos kolegijos, uni- versitetai, profesinės mo- kyklos daro apytikrius ap- skaičiavimus, kiek jos tu- rės studentų mokslo metais. Iš tų apskaičiavimų pami- nėsime, kad šiais metais bu- vo laukiama įsirašant į aukštasias mokyklas apie 1,850,000 studentų ir jau jokių būdu nemažiau, kaip pusantro milijono. Studentai pasiskirsto taip: vienas mi- lionas "reguliarinių" stu- dentų, nuo 500,000 iki 700,000 studentų yra buvę ka- reiviai, kurie pagal vetera- nų aprūpinimo įstatymą ga- li lankyti aukštasias mokyk- las; apie 25,000 studentų atėjo į universitetus iš ka- ro dirbtuvių ir apie 25,000 studentų yra atvažiavę iš svetur mokyti Amerikos mokyklose.

Universitetų ir aukštojo mokslo įstaigų mokytojai gauna algas, kurios eina nuo \$1,800 per metus iki \$6,000.

Kiek Kainuoja Vienas Mokiny?

Vidutiniai Amerikos žmo- nės savo mokyklų išlaiky- mui išleidžia per metus po \$117 ant kiekvieno moki- nio, visvien kokią mokyklą jis lanko. Žinoma, aukštes- nės mokyklose kiekvienas mokiny kainuoja daug daugiau, o universitetuose

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT- VIRU IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žai- dos niešt ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir spaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvina jūsų skaudėji- mą ir galesite ramiai miegoti nak- ti. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina ni- žėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, su- stabdo džiūvimą odos ir perplysima tarpirčių. Jos yra tinkamos var- toti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gy- duolės nuo visų išsivir- snių odos ligų. LEGU- LO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nu- vargusių, perstamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduo- damas po \$1.25 ir \$3.50. Siųskit Money Order į LEGULO.

4847 W. 14th Street, CINCERO 50, ILL. Arba atvykite į vaistinę Stem Pharmacy

4847 W. 14th St., Cincero 50, ILL.

FARMA JAU PARDUOTA

Aš buvau paskelbęs "Keleivį," kad ties Schuyler Lake, N. Y., prie ežero, parduodu 20 akrų farmą su namu ir gyvuliais. Dabar gi prane- šu, kad ta farma jau parduota, to- del prašu draugų daugiau tuo rei- kaliu nerasinėti man. Ieikuju vi- siems, kurie rasėte arba buvotė at- važiuavę.

K. A. Kaptein.

Žolės ir Šaknys

Mes parduodame visokias žoles ir vi- sokias šaknis jūsų sveikatai, ir pasiun- čiam į jūsų namus, bet užsakymas ne- turi būti mažesnis, kaip už \$1.00. Žolės ir žiedai po 1 unc.

Europos Ramunė 25
Liespos žiedai 25
Imbieras baltas 20
Trukžolių šaknys 25
Alavijų šakai 20
Valerijono šaknys 20
Devinmacės žiedai 25
Ajarų šaknys 25
Raudonaksnio žievės 20
Karališka mėta 20
Metele Pelyna 25
Gyvatgalvio lapai 25
Plaukams Tonikas 50
Sampoo plaut galvą 50
Vitaminai B Complex \$2.75

ALEXANDER'S CO.,
414 W. Broadway,
So Boston 27, Mass.

Reumatiški Skausmai

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi sa- vybę galingai silima. Sildydama ska- lingai, istarpinis Reumatiškus skaus- mus, rankų, kojų skaudėjimą ir tir- pimą, dieglius, salti. Daugumai žmo- nių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nėlauk ligiaus, ale tuojaus įsigyk DEKENS OINTMENT, arba ras- kite jį savo atvaizdą. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė 16-oz. \$5.00. (29-7)

DEKENS OINTMENT CO.,
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovės Lietuvių Zinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynės kiekvienas turėtų perskaityti, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo būrimą. Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros apdarais —1.00; audimo apd.—\$1.25. Pinigus galima siųsti popierinį dolerių arba "Money Order". Adresuokit skelbimui: KELEIVIS, 636 Broadway, So. Boston, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE

Mano Atsakymas "Vilnies" Komunistei

Tula A. J., komunistų "Vilny" pradėjo įieškoti visokių priekabių prie šio skyriaus ir jo vedėjos. Suprantama, kad ji nebutų komunistė, jei neikištų visur savo nosies ir nesikabinėtų prie visų. Ji rašo: "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja p. M. Michelsonienė virto tikra gimdy-mų kontrolės idėjos skelbėja."

Tai netiesa. Aš nevirtau, bet visuomet buvau ir šian-dien esu už gimdy-mų kont-ro-lę tiems, kuriems ji yra reikalinga. Aš visuomet sa-kiau ir dabar atkartuju, kad kiekvienai porai, kuri reikalauja tokio patarimo, būtų daktarui leistina toki patarimą jai suteikti. Todėl tos komunistės suvis, kuri ji man taikė, nuėjo niekais. Aš buvau ir šandien esu priešinga visokiems "atlygi-nimams," "subsidioms" ir "dovanoms" už vaikų gim-dymus. Tai yra moters mei-lės jausmų išjuokimas ir moterystės pažeminimas. Paaugus vaikas drąsiai ga-lėtų motinai pasakyti, kad ji ne iš meilės ji turėjo, bet dėl to, kad už jo pagimdy-mą gavo šimtinę. Kaip ta-da motina turėtų jaustis? Moters prigimta teisė yra turėti tiek vaikų, kiek ji jų nori ir kada nori, o ne ka-da koks nors usuotas dik-tatorius palieps!

Visai netiesa, kad neda-teklis ir skurdas sulaiko poras nuo didelių šeimų. Faktas yra toks, kad kuo turtingesnė ir labiau išla-vinta pora, tuo mažiau vaikų ji turi; o kuo ji tamses-nė ir biednesnė, tuo ji jų daugiau turi. Didžiųjų to-kių didelių šeimų tėvai v-ra tamsūs girtuokliai, ir jau iš prigimties dideli tin-giniai. Netik juos, bet ir ju priperčius vaikus kiti turi penėti. Ar tokie gaus sub-sidijas, ar ne, jie savo vaikų geriau neišauklės. Ga-vę pinigų, jie greičiau juos pragers.

"Vilnies" komunistė me-luoja, kad nedarbo laikų Amerikoje darbininkų vai-kai "badu mirė." Iki šiol dar nei vienas vaikas Ame-rikoje badu nemirė. Tikrai Rusijoje jie miršta badu. Ame-rikoje ir blogiausiais laikais darbininkai geriau gyvena ir pavalgę negu Rusijoje "geriausiu" laiku.

Kitam "Vilnies" numery ta diktatoriaus Juozo gar-bintoja drįsta net "pro-fa-siste" mane vadinti! Kad aš tokia nesu, tą visi žino. Visi žino, kad tas vardas geriausia tinka pačiai "Vil-nies" komunistei. Ji yra bu-vusi netikėtai pro-fasistė, bet pilna pentakojų gėgė narė. Nes argi ji ir jos plau-ko "demokratai" neguldė galvų už Hitlerį, kuomet jis su Stalinu užpuolė Lenki-ją? Ar jie negynė Hitlerio ir Stalino "krauiui sucemen-tuotą sąjungą"? Ar jie neplojo rankomis, kai jų Molotovas Berlyne bučiavo-si su nacių erštais? Ar pa-ti A. J. nemaršavo į Wa-shingtoną pikietuoti Balty-jų Rumų, kad Amerika ne-paskelbtų Hitleriui karo?

Ji, kartu su kitais fašistų draugais, visai pravarđžia-vo nevien mane ir kitus laisvę mylinčius amerikie-čius, bet kartu lojo ir prieš velionį Rooseveltą. Jie tik

tada virto "dideliais demo-kratijos draugais," kada jų bičiulis Hitleris paėmė jų Staliną už gerklės. Tik ta-dai jie apsisvertė ragožium ir ėmė ploti prezidentui ir pradėjo reikalauti, kad jis tuoj paskelbtų karą Vokie-tijai. Ir dabar tie vėjo pa-mušalai drįsta kitus "pro-fasistuoti." Tylėtų ausis su-glaudę ir džiaugtusi, kad jų niekas neužkabina!

Aš niekad nebuvau ir nebusiu "pro-fasistė." Tu-rėdama vos 15 metų aš į-stojau į Socialistų Sąjungą ir iki šiai dienai esu jos na-kia. Aš niekad savo nusista-tymo nei pažiūrų nemai-niau, nes gyvenu savu pro-tu, o ne taip, kaip A. J., ku-ri su kiekvienu Stalino švilptelėjimu kitokį kazoką šoka. Aš jau tuomet kovo-jau už moterų ir darbinin-kų teises, kada A. J. gal dar stacijas klupčiojo.

Matyt, kad teisybė šitai-dymus. Tai yra moters mei-lės jausmų išjuokimas ir moterystės pažeminimas. Paaugus vaikas drąsiai ga-lėtų motinai pasakyti, kad ji ne iš meilės ji turėjo, bet dėl to, kad už jo pagimdy-mą gavo šimtinę. Kaip ta-da motina turėtų jaustis? Moters prigimta teisė yra turėti tiek vaikų, kiek ji jų nori ir kada nori, o ne ka-da koks nors usuotas dik-tatorius palieps!

Ne, ne Michelsonienės plauko žmonės paleido to-kias kalbas, bet patys Lie-tuvos gyventojai rašo savo laiškuose, kad moterystė tenai yra verčiamos dirbti bolševikų valdžios darbus. Turi eiti net ravy kasti, pa-likdamos savo vaikus sveni-mai priežiūrai. "Vilnies" bolševikė gali tokią buklę vadinti "rožumi," o man ji primena viduramžių vergi-ją.

Nors bolševikai iš "Vil-nies" gardo ir vadina ma-ne "pro-fasiste," ištikrųjų gi jie patys nedaug nuo fa-sistų skiriasi. Pavyzdžiui, komunistė A. J. iškiliojusi mane "pro-fasiste," parei-škia, kad "moters funkcija (tur but norėta pasakyti: pareiga) yra gimdyti." Tai yra lygiai tas pats, ką skel-bė Mussolinis, Hitleris ir kiti fašistai.

PRAŠO MALONĖS

Čia matosi Frau Jodl, ku-rios vyrą, Generolą Jodl, aliantų teismas Niurember-gje nuteisė pakarti kartu su kitais nacių karo krimina-listais. Ji čia rašo laišką aliantų tribunolui, prašyda-ma savo vyrui malonės. Ei-lant šiam "Keleivio" nume-riui spaudon, jos prašymas dar nebuvo patenkintas.

Čia yra parodyti trys vėliausios kostiumų mados pavyzdžiai. Naujausia šioj madoj yra tas, kad ant krutinės yra kabinamas laikrodėlis su voru ar ki-tokiu metaliniu vabalu.

Ir reikia da pasakyti, kad "Vilnies" rašytoja nemoka nuosakiai galvoti. Ji painio-jasi, kaip višta pakulose ir dažnai priestariauja pati sau. Ji tvirtina, pavyzdžiui, kad didelis vaikų skaičius darbininko šeimos neapsun-kina, bet toliau ji pati sa-ko: "...man prisimena Kanados Penktukės. Ar bu-tų jų motina galėjusi jas užauginti, jei nebutų Ka-nados valdžia paėmus jas globoti?"

Vadinasi, A. J. pati pri-pažįsta, kad tas penktukės (ne "penktukės") būtų bu-tų sunku išauginti, ir jos gal būtų mirusios vargingoj tėvų šeimoj, jeigu ne pagel-ba iš šalies.

Toliau ji sutinka, kad "trukumai neretai priveda vargingos šeimos vaikus ir prie piktadarystės."

Na, jeigu šita komunistė sutinka, kad taip yra, tai kokiems galams ji nori di-delių šeimynų?

Tiesia, ji sako, kad to-kioms, šeimynoms valdžia turėtų duoti paramą — mo-kėti motinai už kiekvieną naują gimį subsidiją. Bet kas yra valdžia? Demokra-tinėj santvarkoj valdžią su-daro gyventojų išrinkti žmo-nės, valstybės pareigas eiti. Argi jie gali iš savo kiše-nių šelpti vaikingas šeimas? Žinoma, kad ne. Jeigu bu-tų išleistas įstatymas šelpti tokias šeimynas, kurios ne-gali savo vaikų išmaitinti, tai pinigai tokiai pašalpai turėtų but renkami mokes-čiais iš visuomenės. Ar "Vilnies" komunistė sutiktų mokėti mokesčius, kad, sa-kysim, katalikų ar smeto-nininkų šeimos galėtų užsi-auginti po tuziną "fašistų"?

Vienoj savo rašinio vie-toj "Vilnies" komunistė sa-ko: "Ar tik nepradės skelb-ti sterilizacijos idėjas ir tik "tyrųjų" gimdy-mo idėja Keleivio Moterų Skyriuje."

Aš jai trumpai pasakysiu, kad Lietuvos išgamoms ir visokiems kvilingams, ku-rie parduoda savo tėvų žemę svetimiems diktatoriams, sterilizacija būtų sveikas dalykas!

Michelsonienė.

Išsina didelis ir įdomus "Keleivio" kalendorius 1947 metams. Kaina 50c. Užsa-kymus su pinigais prašom siųsti "Keleivio" adresu.

KAIP PASIDARYTI MUILU

Skalbiamoj muilo dabar negalima gaut nusipirkti, todėl, jei kas turi taukų, te-gul pabando namie jo pasi-daryti. "Moore's Universal Assistant" paduoda šitoki būdą paprastam muilui ga-minti:

- 3 svarai taukų.
- 3 sv. washing soda.
- 1½ sv. kalkių (lime).
- 2 galionai minkšto vandens.

Reikia turėti emaliuotą puodą, kurin visi šitie daiktai sutilptų.

Supilti į puodą vandenį, salsodę (washing soda) ir kalkes. Užkaišti ir maišyti iki užvirimo ir kalkės su sode ištirps. Tuomet nukelti nuo ugnies ir duoti nusistovėti. Šarmą nuo viršaus nupilti į koki viedrą, o nuosėdas iš puodo išmesti ir puodą iš-plauti. Dabar supilti šarmą į puodą atgal sudėti taukus ir virinti iki pasidarys muilas. Tuomet jį supilti į for-mas ar dėzes, o kai ataus—supiaustyti gabalais ir ap-džiovinoti.

KAIP PATASYTI SUGEDUSĮ SVIESTĄ

R. Moore savo knygoj "Universal Assistant" tvir-tina, kad sugedusį sviestą galima pataisyti, ir jis bu-sias taip jau geras, kaip ir šviežias. Jisai nurodo net 4 būdus sviestui atnaujinti.

Pirmas būdas skiriamas krautuvninkams, kurie per-ka sviestą kubiliukais. Jei sviestas statinaitėj sugenda, reikia nuo jos nuimti lan-kus ir lenteles, sviestą idė-ti į švarų audeklinį maišą, tą maišą su sviestu idėti į koki bakšą ar baką ir api-pilti medinėmis anglimis ir uždengti. Per dvi-tris die-nas anglis ištrauks sugedu-sį kvapą ir sviestą bus ga-lima parduoti kaip šviežią.

Antras būdas. Užvirint užsidėti maudymosi kelinai-dusyk tiek vandens, kiek

yra sugedusio sviesto, ir ta-me vandenyje sviestą ištir-pyti. Tuomet supilti į šaltą vandenį. Kai sviestas ant vandens sustings, nuimti jį, išplauti tyrame vandeny, pridėti druskos, ir sviestas bus geras.

Trečias būdas. Išplauti sugedusį sviestą šviežiam piene, paskui tyrame van-deny, ir sviestas pasitaisys.

Ketvirtas būdas. Padary-ti iš kalkių stiprų šarmą ir duoti nusistovėti. Tvrą šarmą nuo kalkių nupilti ir iš-plauti jame sugedusį sviestą. Paskui perplauti sviestą du-tris kartus tyrame van-deny ir pridėti druskos, kiek reikia. Sviestas busias, kaip šviežias.

Nušalus rankoms ausims ar kojoms, neik į šiltą stu-bą, bet pirma patrink nuša-lusias vietas sniegu, arba šaltu vandeniu.

RENGIAS MAUDYTIS

Londono aktorka, Ange-la Page, rodo kaip reikia užsidėti maudymosi kelinai-dusyk tiek vandens, kiek

OT KNYGA!

Didysis Lietuviškas SAPNININKAS

Nauja, virš 300 puslapių knyga, kurioje yra išsiskinta daugiau kaip 5000 sapnų.

Nustatyta kaina yra \$2.00, bet "Keleivio" skaitytojams tik \$1.00.

Užsakymus adresuokit taip:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

"Keleivio" Knygos

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Bažnyčia sako, kad buvo, o moks-las sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai kaipgi Nojus būtų galėjęs su-rinkti į kelias dienas visų veislių gyvūnus, kurie gyvena išsimėtę po visą žemės kamuolį? Kaip jis ga-lėjo tuos gyvūnus prastoj savo ar-kųj sutalpinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus šeimynos galėjo atsirasi-ti po tvano juodveidžiai ir kitų veis-lių žmonės? Šitie ir šimtai kitų klausimų, į kuriuos negali atsakyti joks kunigas, yra nuosakiai ir aiš-kliai išdėstyti štam veikalė. Knyga be galo įdomi. Kas žodis — tai fak-tas; kas sakiny — tai naujas kuni-gų argumentas griuva. Moks-las ir mokslas nuo pradžių iki galo. Kaina ..... 25c.

TABAKAS.

Kaip jis žmonėms kenkia. Liau-kimės rūkė! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patirimų pa-rašė K. Stikelis, So. Boston, Mass. 1909 m., pusl. 63. .... 25c.

SOCIALIZMO TEORIJA.

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės būti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c.

NIHILISTAI

Tragedija trijuose aktuose. Vei-kalas persta nuzudymą caro Alek-sandro II. Labai patikus ir senu-kiniai senoj perstatomas veikalas. Iš viso reikalaujamos tik 28 ypatos. So. Boston, 1913, pusl. 61. .... 25c.

AR ROMOS POPIEZIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?

Parašė kun. M. Valadka. Knyga drąsiai kritikuoja Romos Katalikų bažnyčios autoritetą ir faktais pa-rodo, kad jis nėra joks Kristaus vie-tininkas. 224 pusl. Kaina \$1.25

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Panašios knygos lietuvių kalboje iki šiol da nebuvo. Čia aprašyta ko-kius dievus garbino senovės indai bei arjonai, egiptėnai, chalalai, asyrai, lieuviai, barbarai ir tt.; kaip tie die-vai vadinosi, kur jie gyveno ir ko-kius jie santikius su žmonėmis turė-o. Knyga stambi ir labai užimanti. Tai yra tikra tikėjimų istorija. \$1.00

MATERIALISTISKAIS ISTORIJOS SUPRATIMAS.

Ši knygelė aiškina proletariato fi-lizofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulįje įvairiausius nuolė-kius, tai perskaityk šitą knygelę. Kalba labai lengva. Knyga protau-jantiems darbininkams neapka-lnuojama. Kaina ..... 25c.

Dovana

Geriausia dovana yra ta, kuri visuomet nau-ja ir draugo vertina-ma.

Fokia lovana yra tik viena—geras laikraš-tis. Ji visuomet nauja.

Užrašyk savo draugui "Keleivį." Tegul jis lanko jį per 52 savai-tes ir metus.

Kas savaitę "Keleivis" jam teiks naujų žinių ir primins aukotoją.

"Keleivis" kainuoja tik \$2.50 metams.

"KELEIVIS"
636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

DELKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyt ir gert reikia dėl to, kad noriai, atsaug nepagalvojęs žmogus. Bet dėl ko gi noriai? Dėl ko be valgio žmogus silpsta? Ir dėl ko vienas mai-stas duoda daugiau spėkų, kitas ma-žiau? Dėlko žmogui reikia cukraus, druskos ir kitų panašių dalykų? Ko-dėl jam reikia riebalų? Šituos klausim-us supraš tiktai iš šios knygelės. Parašė D-ras G-mus. Kaina ..... 15c.

LYTISKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiūrė-ta ir papildyta laida. Kaina ..... 25c.

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Ši intri-guojanti politiskai-ekonomiską klau-simą aiškina garinis Vokietijos so-cialdemokratų teoretikas Karl Kauts-ky. Kaina ..... 10c.

KAIP SENOVĖS ŽMONĖS PERSI-STATYDAVO SAU ŽEMĘ

Labai įdomus senovės filosofų da-leidimai apie žemės išvaizdą. Paga-daugeli autorių parašė Iksas. Antra knygtelės dalis yra: "Išvirkščias mo-kslas arba Kaip Atsirado Kalbos." Parašė Z. Aleksa. .... 10c.

OZIAN BAMBOS SPYCIAI.

Ir kitos fono. Daugiau juokų, ne-gu Amerikoje mumsai. Šioje knygo-jė kalpa net 72 "Ozian Bambos" spyciai, eilės pasikalbėjimai, humoris-tiški straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

PAPARCIO ZIEDAS.

Ir keturios kitos apysakos: (1) Ne-ustikintia Vyras; (2) Zydina tura; (3) Klaidra; (4) Koreika. Jose nuro-doma kaip žmonės paikai tiki ir viso-kius prietarus, burtus ir tt. .... 15c.

ALKOHOLIS IR KUDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojami svaisi namieji gerimai atsiliepa jų val-kams. Kas yra arba tikrai kada nori būti kudių tėvais, būtina turėti perskaityti šitą knygtelę. Kaina 10c.

EILES IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų ir tt. Puikiai iliustruota. Kaina 25c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knygtelė šiuo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiek-nas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardamas. Kaina ..... 10c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoje telpa daugybė nau-ju, labai gražių ir įdomių monolo-gų ir deklamacijų. Visokios temos darbininkiskos, revoliucionieriskos, tautiskos, humoristiskos ir laisvama-niskos. Visos skambios, visos žeros. Tinka visokiems apvalakdėjimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pa-gerinta laida. Kaina ..... 25c.

KUNIGŲ CELIBATAS.

Ši knygelė parodo, kodėl Romos popiežiaus kunigai nesiapačuoja. Čia išsiskinta visų apytystės istorija, jos pasekmės ir dorasak dvasiškųjų nuopuolimas. Šia knyga turėtų per-skaityti kiekvienas vyras, tėvas ir jaunikaitis, kurie geidžia, kad jų mo-teris, dukteris ir mylimosios nepa-puiktų į tokią kunigų globą. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., su-lietuvinio Ferdinand de Samogitia. Kaina ..... 25c.

KODEL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ?

Laisvamani čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Pilna argumentų, kurie neumus joks žėjuitas. Kaina tos knygtelės ..... 10c.

KUR MUSŲ BOCIAI GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmo-nės gyveno Rojuje. Bet mokslas Rojų visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lopinėlis buvo šarvėje. Ir ši knyga parodo, kodėl taip manoma. Labai įdomus ir pamokiantis skaitymas. Kaina ..... 25c.

ZINGSNIS PRIE SVIESOS.

Vieno akto vaizdelis ir monolo-gas NASLAITE. Parašė K. S. Lie-tuvaitis. So. Boston, Mass. 1914 m., pusl. 23. .... 10c.

"Keleivis," 636 Broadway, South Boston, Mass.

SIELOS BALSAS

GRAZIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių.

JĮ PALINKSIMS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS:

TAUTISKOS, ŠEIMYNISKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

Popieriniais apdarais \$1.00

Audimo apdarais \$1.25

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną miltine knyga. Kiekvienas nusipirktas šio knygos pasididžia. Pirmas kartas siųst "Money Order." Popierinius galima siųsti tiesiog papras-tame konverte, bet reikia išlaikyti užrašyti savo ir "Keleivio" ad-resą ir nepamiršti prilypti už 3 centus marke.

"KELEIVIS"

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Kalti ir Mes Patys

PADETIES APŽVALGA

Šį rašinį esu parašęs tuo laiku, kai ėjo plieno darbininkų streikas. Į spaudą jį nesiunčiau. Bet paskaitęs "Keleivyje" straipsnį "Streikai ir kas nukentės", noriu pareikšti ir mano nuomonę.

Besizvalgant po Bridgeport, Conn. miestą, žinoma, kaip "Park City" arba "Industrial Capital of Connecticut", visur matosi darbininkų triušio vaisiai. Visur darbo žmonių pastangomis matosi padaryta puiki pažanga visose gyvenimo srityse, kaip tai industrijoje, politikoje ir bendrame gyvenime. Daug galima būtų pasakyti apie šio miesto industriją, jos plėtimąsi ir apie juodrankio darbininko prisidėjimą prie tos industrijos vystymosi.

Karo metu darbininkai čia dirbo daugiausiai karo reikmenis. Tad Bridgeportas buvo žinomas, kaip karo arsenalas. Daug čia pagamintų karo įrankių ėjo į Rusiją, daug čia gamintos medžiagos nuskendo šiaurinio Atlanto vandenynėse, beveikant ją į diktorišką Rusiją. Kartu su karo medžiaga žuvo jurų bangos ir Amerikos jurininkų.

Dirbtuvėse darbininkai liejo prakaitą. Karo frontuose darbininkų vaikai liejo kraują. Kraujas liejosi ir dirbtuvėse, begaminant karo pabuklus. Žuvo žmonės karo frontuose, žuvo ir industrijos fronte. Amerikos dirbtuvėse per karą žuvo 60,000 darbininkų, o virš 8 milijonų darbininkų buvo sunkiau ar lengviau sužeisti prie darbo. Tos skaudžios skaitlinės yra geriausias įrodymas darbininkų pasiaukavimo. Už jį reikia atiduoti darbininkams kreditą. Bet ar tas vargas ir sunkus darbas yra tinkamai įvertinami? Taigi, kad ne. Ir kas dėl to kaltas?

Tik karas pasibaigė ir darbininkai staiga pasijuto, kad jie nieko neturi. Darbai sumažėjo, uždarbiai nukrito ant pusės. Už iškovotą pergalę darbininkai susilaukė baumės. Pragyvenimo reikmenys savo kainomis toli pralenkė uždariusius, o darbininkų masė atsidūrė nežinomo rytojaus ir baimės glėbyje.

Karo metu darbininkai buvo viliojami į dirbtuves. Buvo kviečiami visi bet kokio amato žmonės. Uždarbiai buvo aukšti. Darbdaviai nesivaržė su uždurbiais, nes jiems valdžia iš musų visų išdėdė išlaidas "plus 10%", todėl ir brangi mokėdami darbininkus.

LENGVAS BUDAS ISMOKTI ANGLISKAI

SU FONETISKU ISTARIMU IR TRUMPA ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA

Šis rankvedėlis yra sutaisytas taip aiškiai ir praktiškai, kad kiekvienas gali lengvai pramokti angliskai. Čia telpa sutvarkyti reikalingiausi pasikalbėjimai įsiekiant darbą, nuėjus krautuvėn ko nusipirkti, pas daktarą ar traukiniu važiuojant.

Gaunamas "Keleivio" Administracijoj, kaina 35 centai

"KELEIVIS"

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NUGAZDINO MASKVĄ

Musiškis Valstybės Departamento vedėjas Byrnes sako Paryžiuje kalbą, aiškindamas, kaip turėtų būti sutvarkyta Vokietija. Del šitos jo kalbos Maskvos "Pravda" pakėlė didelį lermą.

dė gamybą ir dar labiau palengvino fabrikantams kelti kainas. Gryno pelno iš streikų turėjo tikėti fabrikantai, nes jie daug daugiau pakėlė kainas, negu darbininkai laimėjo! Ar verta buvo streikuoti, kad visas kraštas kentėtų nuo prekių trūkumo, o darbininkai negalėtų savo gyvenimo pagerinti?

Negana to. Streikai dar ir kitaip sudavė darbininkams skaudų smugį. Aš pats galiu būti pavyzdžiu. Kai po prityrę darbininkas aš uždirdavau \$250 per mėnesį. Streikai neva tai pakėlė man uždarbį, bet darbdaviai mane ir tukstančius tokių, kaip aš, pagyvenusius darbininkų atleido iš darbo ir priėmė iš musų vietą nepatyrusius už mažesnes algas. Ačiu streikams, tokios malonės susilaukė apie pusę milijono darbininkų. Aš pats vietoj normališko uždarbio gaunu socialinės apdraudos pensiją, kas yra tik ubago almužna!

Fabrikantams buvo grynas išrokavimas paleisti senus darbininkus ir priimti naujus. Pavyzdžiui, prityręs darbininkas gaudavo \$1.50 per valandą. Streikai jam pakėlė iki \$1.80. Bet jei darbininko amžius virš 45 metų, darbdavys jį paleidžia su "pensija" po 15 dolerių mėnesiui, o į jo vietą paima jauną ar nepatyrusį darbininką, kuriam pradžioje moka 80 centų į valandą. Darbdavys iš to turi gryno pelno, o daugelis senų ir prityrusių darbininkų iš to turi tik tai nuostolius.

Streikų banga, kuri taip neseniai persirito per visą Ameriką, darbininkų gyvenimo visai nepagerino. Pakelimas uždarbių po 18 su puse centų per valandą, darbininkams nieko nedavė. Reikia pasakyti, kad darbininkai dargi negavo po 18 su puse centų. Mat, seniau buvo mokama daugelyje dirbtuvių "attendance" priedai, po 10% nuo uždarbio. Po streikų tie priedai visai išnyko! Be to, darbdaviai pakeldami kainas su OPA laiminimu, taip išskaičiavo, kad jiems iš pakeltų kainų lieka gryno pelno.

Išvada prašosi toki: Darbininkų organizacijos padarė klaidą. Jų pasirinktas kovos būdas darbininkų gyvenimo nepagerino. Visam kraštui buvo pridaryta dideli nuostoliai, bet darbininkams jokios naudos iš to nebuvo. Pasipelnė tik tie neskaitlingi fabrikantai. Kiek streikai pridūrė nuostolių, sunku apskaičiuoti.

Kada streikavo anglių kasyklos, kentėjo visas kraštas. Plieno darbininkų streikas irgi suparalizavo visą krašto ūkį. Prekybos laivų streikas irgi musė per musų visų kuprą. Daugelis streikų, kuriuose dalyvavo tikrai po kelius tukstančius darbininkų, skaudžiai palietė milijonus žmonių. Tokie nuostoliai visiems gyventojams buvo padaryti be jokio pelno patiems streikuojantiems darbininkams! Ar tai nėra įrodymas, kad kas tai yra netvarkoje darbininkų judėjime?

Amerika yra turtinga šalis. Ji gali pakelti didelius nuostolius ir visvien kraštas dėl to neišubagais. Jei taip būtų kovoję per karą nubiedėjusios Anglijos ar Francijos darbininkai, tai tie kraštai būtų atsidūrę prie bankroto ir mums būtų tekę juos maitinti, kad žmonės ten neišmirtų badu. Amerika tą gali pakelti. Bet visgi bereikalingas nuostolių darymas visam kraštui BE JOKIOS NAUDOS patiems streikieriams, nėra joks pasizymėjimas iš darbininkų organizacijų pusės. Tą pripažįsta ir daugelis darbininkų vadų. Jie mato, kad su upu, su "streiku dviasia" be aiškaus galvojimo ir be atsakomybės pajautimo, darbininkų judėjimas eina į sunkelius.

Viltis yra, kad ateities darbininkas sugebės surasti geresnį būdą savo gyvenimo pagerinimui be streikų. Laikas netoli, kuomet darbininkas pareikalaus reprezentacijos ūkio vadovybėje ir lygaus pelno pasidalijimo su darbdaviu, kuomet darbo įrankiai bus visų lygi nuosavybė, ir tie darbo įrankiai lygiai visiems tarnaus.

Buvęs per eilę metų unijos nariu, nusivokiū kiek ir apie unijos pasiryžimus priglębti darbininkui pagerinti jo darbo sąlygas ir gyvenimo būklę. 47 metų laikotarpį, man pradedant gilių ir tamsių angliakasyklų darbais ir baigiant technikos eksperimentų darbais, turėjau progos patirti progresą eiga ir mano brolio darbininko protavimo jėgą, tad visai nesistebiu, kad darbininkas dažnai kerta tą medžio šaką, ant kurios pats sėdi, ir tik dėl to, kad nesugebi protauti. Tokių darbininkų yra didžiulia, todėl pasaulis su visais gerumais ir blogumais yra ju.

A. J. Viznis.

Draugų Talka

Laiškas Redakcijai
Gerbiame draugai:
Nuo LSS 20 kuopos Akron, Ohio, siunčiame auką \$25 "Keleivio" namui išpirkti. Tai yra dalis pelno nuo pikniko. Be to, aukavo draugai G. Versekas \$2 ir L. Versekienė \$1.

Draugai Versekai nėra mūsų kuopos nariai, bet jie yra seni ir nuolatiniai "Keleivio" skaitytojai. Viso prisijungime 28 dol.

Draugiškai,
N. Trumpickas.

Aukų "Keleivio" namui išpirkti gavome iš sekamų draugų: LSS 20 kuopa, Akron — \$25; C. Kupris iš Akron, O. — \$4.50; V. Zubov iš Brooklyn — \$2; G. Versekas iš Akron — \$2; Mrs. L. Versekienė iš Akron — \$1.

Visiems aukavusiems draugams tariame širdingą ačiū.

Išleina didelis ir įdomus "Keleivio" kalendorius 1947 metams. Kaina 50c. Užsakymus su pinigais prašom siųsti "Keleivio" adresu.

Laisvas Dunojus

Siuntė mane motinėle,
Į Dunojų vandenilio!
Lietuvių Daina.

Del Dunojaus vandenų Paryžiuje susikibo į čiupras taikos darytojai. Amerika sako, Dunojus turi būti laisvas. Dunojaus vandenimis turi turėti teisę plaukioti visų tautų laivai. Dunojus turi būti internacionalizuotas. Nė viena tauta neturėtų pavergti Dunojaus vandenų ir uždaryti kitoms tautoms to svarbaus prekybos kelio.

Rusija sako, Dunojus yra Dunojaus tautų upė. Kraštai, kurie neprieina prie Dunojaus vandenų, neturėtų rūpintis, kas Dunojaus vandenimis plaukioja. Jei Amerika nori laisvo Dunojaus, tegu ji pirmą padaro laisvą švento Lauryno upę, sako rusai.

Amerikiečiai į tai atsako šitaip: Šv. Lauryno upė yra taiki. Per 125 metus prie tos upės niekas nesišaudė ir nesimušė. Todel jos negalima lyginti prie Dunojaus, kurs labai dažnai yra raudonas nuo žmonių kraujo. Padunojaus tautos per amžius vedė nuolatinis karus. Jei Dunojus bus laisvas, bus mažiau kivičių ir pestynių. Internacionalizuotas Dunojus patarnaus taikai tarp tautų. O be to, priduria amerikiečiai, šv. Lauryno upe gali plaukioti kas nori. Tegų atvažiuoja rusai su savo laivais ir tegų veža Lauryno upe, ką tik jie nori.

Tas ginčas yra "neišsprendžiamas." Jokie argumentai, dargi patys geriausieji, neįtikins rusų, nes rusai nori pasiimti Dunojų į savo rankas. O prieš apatitą ir imperializmą jokie argumentai neveikia.

Dunojus yra antra pagal didumą Europos upė. Jis yra 2,000 mylių ilgas. Jis teka per Vokietiją, Austriją, pro Čekoslovakiją, Vengriją, Jugoslaviją, Bulgariją ir Rumuniją. Rusija atėmė iš Rumunijos žemės gabalą prie Dunojaus ir pasidarė irgi Dunojaus pakraščio valstybė.

Dunojaus vandenimis ramiais laikais plaukiavo tukstančiai laivų, baržų ir visokiųjų kitokių laivų laivelių. Dunojus buvo bene svarbiausias Europos prekybos kelias. Jo vandenimis buvo gabenamos anglys, nafta, javai, galvijai, pramonės išdirbiniai, trąšos ir visokiiausios prekės. Dunojus plaukia pro didžiuosius miestus — Viena, Budapešta, Bratislava, Bagrađa, Linz, ir kitus. Daugelis kanalų Dunoju jungia su kitomis upėmis. Vienas kanalas Dunojų jungia su Reinu, kurs teka per pramoningiausią Vokietijos dalį. Ukio žvilgsniu Dunojus yra svarbus prekybos kelias ne tik Austrijai, Vengrijai, Čekoslovakijai, Jugoslavijai, Bulgarijai ir Rumunijai, bet ir Vokietijai, Belgijai, Olandijai, kurios Dunojaus vandenimis gali gabenti savo išdirbinius į Balkanus.

Ar bus Dunojus laisvas? Kova dėl Dunojaus vandenų laisvės yra lyg kinkymas atbulio arklio į vežimą. Dunojus bus tik tiek laisvas, kiek laisvos bus Dunojaus tautos. Atidavus rusams Jugoslaviją, Bulgariją, Rumuniją, Austriją, Vengriją, kovoti dėl Dunojaus "laisvės" yra tuščias darbas. Nuo 1856 metų Dunojaus kelias buvo internacionalizuotas ir prienamas visoms tautomis. Jei dabar Dunojaus tautos liks pavergtos, tai ir pats Dunojus nebebus laisvas. Kalbos apie "Duno-

LIETUVOS TREMTINIAI PAJIESKO SAVO GIMINIŲ AMERIKOJE

Pajieskomi čia asmenys malonės kreiptis į Lietuvos Konsulatą, kurio adresus yra paduotas šių pajieskojimų pabaigoje. Konsulas praneš, kas jų pajiesko ir iš kur.

Adomaitienė (Musteikaitė) Cecilija, Chicagoje.	Katelis Jonas, nuo Kupiskio.
Andrila (Karlonaitė) Jieva, gyv. Chicagoje.	Kazakevičius Jonas, gyv. Brooklyn, N. Y.
Asmontai, Pranas ir Leonas, gyv. Chicagoje.	Kazlauskas Stasys, gyvenęs New Yorke.
Baltutaitienė Marė.	Kiela Andrius, gyv. Bostone.
Baranauskienė Magdalena, gyv. Chicagoje.	Kieslyiai, Bolius ir Kazys, gyvenę Chicagoje.
Barauskaitė Valerija, kilus iš Vyžnių.	Kimelauskai, Motiejus, Juozas ir Antanas, Beržininkų val.
Birkis Paul, gyv. Philadelphiaj.	Krutuliai, Jonas, Jurgis ir Motiejus, Balbieriškų val.
Bisus Juozas.	Kylienė Elena, iš Simonių, gyvenęs Rumforde.
Brodackienė Jieva, gyv. Jewett City, Conn.	Leikauskas Juozas.
Bubelis Jonas, gyv. Chicagoje.	Lenka Juozas, gyv. Bostone.
Budginas Charley.	Lininka, Pranas ir (Grebilnaitė) Viktorija, gyv. Pittsburghe.
Chepuskas Antanas, gyv. Chicagoje.	Matukas Domininkas, Dusėtų val.
Cirtautas Pranas, kilęs iš Plungės.	Medall Frank.
Dagelienė (Radzevičutė) Katrė, gyv. Tamaqua, Pa.	Meilunienė (Vaičiūnaitė) Jieva, gyv. Chicagoje.
Dauderis Povilas, nuo Kupiskio.	Mikailis Jurgis, Mitragėlių kaimo, Rokiškio apskr.
Daugiala Stasys, gyv. Chicagoje.	Mikniskas Juozas, iš Leipalingio.
Driscotienė (Simanavičutė) Pranė, gyv. Chicagoje.	Milauskas Pranas, gyv. Chicagoje.
Franks (Tonkunaitė) Ona, iš Joniskelio.	Molais Jurgis.
Galinis Pranas, gyv. Chicagoje.	Morkunas Jonas, iš Androniskio.
Geldauskienė (Buinickaitė) Zosė, Giruckas (Girucky), gyv. Racine, Wis.	Norkienė (Giniotaitė) Teklė.
Greičius Tony, Račkausko svogėris, Tauragės apskr.	Norkus Juozas, gyv. Philadelphiaj.
Jankauskas Jonas, Igno sunus, iš Krakų val., Pajieslo parap., Deveikiškių kaimo.	Ožbalis Juozas, gyv. Chicagoje.
Jegelevičius (Jegelevič) Simonas, gyv. Westfield, Mass.	Ožkauskaitė Julė, iš Sančių.
Jegolevičutė Vladislava, iš Nemunaičio, gyv. Pittsburghe.	Petrakis Bronius, arba jo vaikai, gyv. Chicagoje.
Jurkaitė Julė, iš Simonių.	Piktužienė (Gledėnaitė) Jieva, ir jos vaikai, Veronika ir Antanas, gyv. Chicagoje.
Karlonas Ignas.	Poskus (Pastukas) Tomas.
	Puras Juozas.
	Račkauskas (Reckovski) Tony, sunus Jono, gyv. Chicagoje, Town of Lake.
	Rosiniene (Ivaševičutė) Vladislava, gyv. Chicagoje.
	Rumsienė (Gecaitė) Antanina, iš Baisių miestelio.
	Rupeika Stasys, gyv. Chicagoje.
	Saika Severas, gyv. Chicagoje.
	Sajauka Vincas, gyv. Brooklyn.
	Sakurskaitė Domicelė.
	Saltonaitė Rožė, iš Leipalingio.
	Satkienė-Rimkienė, Trakininkų k., Tauragės apskr.
	Stutilas Vladas, Žiogaičių kaimo, Tauragės, Naumiesčio.
	Slavinskai, Antaninos broliai, iš Sestokų val.
	Stikliai, Jonas ir Marė (Morkunaitė), gyv. Chicagoje.
	Suderis Jonas, iš Luokės.
	Sapoka Jonas, iš Leliūnų.
	Servytis, iš Švėkskės.
	Tumienė (Bukauskaitė) Elena, gyv. Chicagoje.
	Ungurs Juozas.
	Urbsys Klemezas.
	Vaitkunienė (Zilinskaitė) Marė, Deltuvos val.
	Vaivadienė Bronė, gyv. Racine.
	Vaišytė Milija, Cekiskės val.
	Valeckis Jonas, iš Daugėliškių.
	Vencius Juozas.
	Varnas Matasius, Ramygalos val.
	Vileišis Kazys, gyv. Bostone.
	Zaranka Aleksandras, gyv. Lawrence, Mass.
	Zermantowsky Vincent.
	Zezewitz (Zemontauskaitė) Gert-ruda.
	Zelvis, gyv. Philadelphiaj.
	Zelvis Feliksas, gyv. Baltimorėje.
	Zemaitis Juozas, gyv. Akron, O.
	Zigaitienė (Barauskaitė), gyv. Chicagoje.
	Ziurienė (Skučaitė) Marė, iš Maurucij.

"Keleivis" visada yra gera dovana draugams ir pažįstamiems. Užsakykite jį savo artimiesiems!

S. D.

AR ROMOS

Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARASĖ KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiskinama laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška to laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms minios.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažosios Azijoje. (4) Romiškio bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Butys, Kaune kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiskinamas tas formos, jis priduoda didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškioje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto simtmečio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus karai ir popiežius Urbanas II. Invazija ir popiežių prakeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai. 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštastys, kurios to revoliuciją išaukė Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasisavintimai ir pareikšimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indigencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galio susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienokią ar kitokią supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žinią ir tam-sinima plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip siškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršelėlis, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintas anglos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtas popierus viršelėlis, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekančiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON, PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuodytą kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

REPUBLIKONŲ PARTIJA UŽ ATLANTO CARTERĮ

Advokatas A. Shalna mums prisiuntė Republikonų partijos nacionalinio komiteto pirmininko C. Reece pareiškimą apie republikonų užsienių politiką. Tame pareiškime Mr. Reece sako:

"Jei didžiosios tautos pavergia mažas tautas, tas neveda į pastovią taiką. Padėtis, koki dabar yra Rytų ir Centrinėje Europoje stato taiką į pavojų, nes ten trys suverenės, taikios ir ramios tautos, Lietuva, Latvija ir Estija ir tų šalių beginkliai gyventojai liko Sovietų Rusijos pavergti.

"Lietuva, Latvija ir Estija turėtų atgauti savo nepriklausomybę. Sovietų armija ir Sovietų policija turi pasitraukti iš tų šalių. Pabėgėliai iš tų šalių turėtų turėti galimybės grįžti namo be baimės, kad Sovietai juos persekios, o tos tautos turėtų gauti teisę praversti laisvai rinkimus."

Republikonų partija žada laikytis Atlanto Carterio, kurio vienas punktus žada grąžinti laisvę ir nepriklausomybę toms tautoms, kurioms savivalda prievarta buvo atimta.

Kaip su Mėsa?

Dabar mėsos kontrolės nebėra. Visas mėsos turgus pasidarė juodas turgus. Kai tas pašoks ir viršų, kas turi mažiau pinigų, tas mėsos nevalgys. Kas jų turi daugiau, tas valgys. Kainos žada pašokti ir viršų visu šimtu procentu. Tokios pakilusios kainos bus ilgesnį laiką, iki atsirad daugiau mėsos ir kainos palengva pradės važiuoti žemyn. Tokį pranašavimą daro mėsos turgaus žinovai.

Šį antradienį, pirmą dieną be kontrolės, mėsos krautuvės tuščios. Išnyko net balionės ir dešrelės. Bet mėsos bus. Tik ar mes galėsime ją įkasti, to aš negaliu pasakyti.

Mėsėdis.

Kidnapino Policininką ir Veteraną

Penki jaunikliai, trys vyrai ir dvi mergytės, kidnapino Hampton, N. H. policininką Towne, įsidėjo jį į pavogtą taksiuką kartu su kidnapintu karo veteranu, atvežė juos į Cambridge, atėmė pinigus ir išmetė į vienos dirbtuvės kiemą.

Policininkas Towne norėjo patikrinti tų jauniklių gėgės šoferio laisnį, bet jauni plėšikai "patikrino" policininko kišenes. Dabar visą tą reikalą paėmė tyrinėti F. B. I. Tas keistas kidnapinimas atsitiko pirmadienio naktį. Antradienį rytą policininkas ir su juo kartu pagautas karo veteranas buvo išmesti Cambridge. Policija spėja, kad kidnapieriai paeina iš Bostono apylinkių. Ilgai ta gėgė nevaliukaus.

3,000 Vyru Lengviau Atsiduso

Sustabdytus laikinai vyrų draftavimą, 3,000 mūsų valstijos vyrų atsiduso lengviau. Jie nebus saukiami į armiją, kaip buvo anksčiau numatyta. Iki šių metų galo visose Amerikoje draftavimas vyrų yra sustabdytas.

104 MILIONAI BEDARBIAMS ŠELPTI

Massachusetts valstija pernai metais, nuo 1945 m. spalio pirmos iki išų metų rugsėjo mėn. galo išleido bedarbiams šelpti 104,130,152 dolerius. Dalis tų pinigų, \$44,351,000 buvo išmokėta civiliams bedarbiams, o \$59,778,000 buvo išmokėta karo veteranams.

Tokios aukštos sumos bedarbiams šelpti mūsų valstija niekada nebuvo išmokėjusi. Bedarbiai karo veteranai turi teisę gauti į savaitę po 20 dolerių. Labai daugelis veteranų ta teisę ir naudojo. Civiliai bedarbiai mūsų valstijoje gali gauti iki 25 dolerių per savaitę, tai pareina nuo to, kiek jie uždirbdavo. Vidutiniai kiekvienas bedarbis čia gavo pašalpos po \$21 per savaitę.

Bovelnas Tekstilės Pramonės Pagrindas

Praeitą savaitę Bostone posėdžiavo Tekstilės pramonės konvencija. Joje buvo duota įdomių paaiškinimų apie Amerikos tekstilės pramonę. Pasirodė, kad nežiūrint padidėjusio vartojimo rajonės ir kitokių dirbtinio silko medžiagų, bovelna vis dar yra tekstilės pramonės pagrindas. Praeitais metais tekstilės fabrikai suaudė 76% bovelnos, 11% vilnų ir tik 13% rajonės nyloono ir kitokių dirbtinių medžiagų. Naujoji Anglija ir jos galinga tekstilės pramonė dabar kas kart vis daugiau vartoja dirbtinio silko siulų savo audiniams austi.

Kriaučių Darbai Sumažėjo

Daug Bostono kriaučių šais dienas neteko darbo. Ypač moterų drabužių siuvyklos atleido daug darbininkų, nes siuvyklos negauna medžiagų. Truksta bovelninių ir dirbtinio silko medžiagų. Taip praneša moterų drabužių siuvėjų uniijos biznio agentas. Čia moterų drabužių siuvyklose dirba apie 10,000 darbininkų. Kiek darbininkų neteko darbo dėl medžiagų trūkumo, biznio agentas nepanešė.

Bostono Delegacija Vyks į BALF Seimą

I Bendro Amerikos Lietuvių Fondo seimą šią savaitę išvažiuoja dvylika Bostono delegatų nuo vietinio BALF skyriaus. I New Yorką vyks šie bostoniečiai: BALF darbuotojai: pp. K. Nemaksienė, M. Michelsonienė, J. Tumavičienė, A. Mockienė, A. Zokienė, Dr. Kapocius, J. Arlauskas, K. Mereskevičius, S. Jokubauskas, J. Steponaitis, V. Jankus ir J. Jankauskas.

Bostono BALF skyrius turi apie 300 narių ir i New Yorką jis pasiuntė pilną atstovybę. Visi delegatai žada dalyvauti ir BALF seimo proga rengiamoj vakarienėj.

Visi Bostono delegatai vyks savo lėšomis. Vietinis BALF skyrius seimo proga siunčia seimui pasveikinti auką 150 dolerių.

Rep.

Išleina didelis ir įdomus "Keleivio" kalendorius 1947 metams. Kaina 50c. Užsakyti su pinigais prašom siųsti "Keleivio" adresu.

Jaunuoliai, Jus laukia "Daina"

Jau buvo "Keleivy" rašyta, kad mūsų kolonijoj įsikūrė "Dainos" choras, kuriam vadovauja profesionali muzikos mokytoja, p-lė Amelia Tataronis. Choro repeticijos yra laikomos jos mokykloj, Three Arts Studio, 480 Boylston St. Su ja galima susižinoti ir telefonu: KEN 3571.

Kol kas lavinasi dainuoti tik tai jaunų merginų grupė, bet norima sudaryti ir mišrų balsų chorą, todėl pagėdaujami ir vaikinai. Kas tik mėgstą dainą ir nori prisidėti prie "Dainos" choro, tegul kreipiasi aukščiau nurodytu adresu ar telefonu. Informaciją galima gauti ir "Keleivio" ofise.

"Daina" laukia jus visų!

Paskutinis Piknikas

Praeitą sekmadienį Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius buvo surengęs "paskutinį pikniką" šią vasarą Keistučių darže. Diena pasitaikė graži, tai ir žmonių atvyko nemažas skaičius. Piknikas buvo rengtas Lietuvos bylai paremti, kaip pradžia vajuos sukelti pinigų Amerikos Lietuvių Tarybai. Piknike dirbo Keistučių klubo nariai, o pats klubas davė nemokamai piknikui daržą.

Buvęs.

Haloween Vakaras

Dorchesterio Liet. Moterų Klubas rengia Hallo-ween vakarą šį sekmadienį, spalio 20 d., Arcadia Hall, 204 Adams St., Dorchester (prie Fields Corner). Pradžią 6 val. vakare.

Už keisčiausius ir gražiausius kostiumus yra paskirta dovanos. Bus gera vakarienė, gera muzika, dainos, tautiški šokiai ir kitokie pamarginimai.

Rengėjos kviečia senus ir jaunus skaitlingai atsilankyti ir smagiai laiką praleisti.

Rengėjos.

Piknikas po Stogu

Praeitą šeštadienį ponų Minkų rengtas piknikas po stogu, Municipal Building svetainėje, sutraukė labai daug žmonių ir ypač jaunimo. Kaip visada, taip ir šį kartą, rengėjai mokėjo duoti įvairių įdomią programą: šokiai, dainos, kailinių paroda, dovanų dalijimas ir kitos pramogos neleidė svečiams nuobodžiauti. Piknike buvo išdalyta nemažai dovanų, geriausi polkos ir valsų šokikai buvo gražiai apdovanoti.

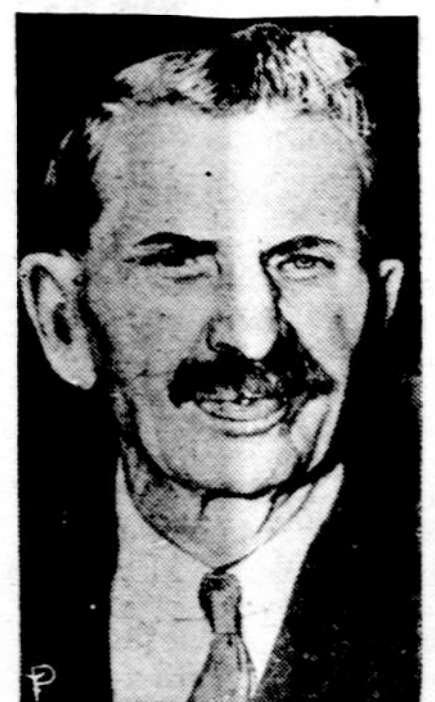
Rep.

LAUKINIŲ NELAISVĖJ

Čia matosi Amerikos lakunas kap. Lungbotham, kuris kartu su kitais savo draugais pateko į laukinių žmonių rankas, kai jų orlaivis buvo priverstas nusileisti vakarų Kinijoje.

LUPAMŲJŲ DRAUGAS

Čia matosi Detroito advokatas Ballard, kuris jau 10 metų kasdien sėdi ant suolų ties County Building, kur žmonės moka miestui mokesčius, ir padeda jiems kovoti prieš miestą, jeigu per daug juos aplupa. Pernai jisai laimėjo net 153 bylas prieš miestą. Ir jis tas bylas vedė be jokio atlyginimo.

Artinasi BALF Vakariene

Jau nebe už kalnų Bostono BALF skyriaus rengiama vakariene. Ji įvyks lapkričio 10 dieną, sekmadienį. Laikas apsirūpinti tikietais ir raginti kaimynus, kad ateitų į tą vakarienę ir paremtų gerą darbą.

Dorchesterio SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 359 kuopa Dorchesterio laiko savo narių susirinkimą šį penktadienį, spalio 18 d. pas broj V. Anestą, 8 Mayhew St., Dorchesterio.

Susirinkimo pradžią 8 v. vakare. Visi mairiai prašomi atsilankyti.

Valdyba.

TARNAUJA STALINUI IR PATYS TO NEŽINO

Stalinas turi Amerikos lietuvių tarpe visokių tarnų. Vieni sąmoningai jam dirba iš visos dūšios, o kiti pliaups už Staliną ir patys kartais nežino, kaip jie tarnauja Rusijos interesams.

Čia Bostone yra tokių žmonių, kurie dedasi "pažangus", kartais jie save net vadina "socialistais" (jei koks bolševikas šalia nesiklauso), bet jie nėra nei pažangus, nei socialistai, bet Stalino bendrakeleiviai.

Tokie "pažangus" žmonės mėgsta purvais drabstyti Angliją. Paminėk Angliją, jie tuoj šoka pietu ir ima versti butus ir nebutus dalykus prieš Anglijos "imperializmą".

Anglija šiandien turi socialistinę valdžią. Ji duoda laisvę Indijai, ji suteikia plačias demokratines teises savo kolonijų gyventojams, bet ji "bloga" ir jau. Mat, Stalino interesuose yra piudyti Amerikos žmones prieš Angliją, o tie "pažangus" plepia ir kalba prieš Angliją. Anglijoj tokie pat plepiai keikia Amerikos "imperializmą". Kartais tokie Stalino berniukai dedasi dideliais lietuvių patriotais ir (visai užtylėdami Stalino sunybes Lietuvoje) verčia kruvinomis ašaromis prieš lenkus ar "paliokus". Šiandien lenkai yra tokio pat padėtyje, kaip ir lietuviai. Gal lietuvių padėtis yra net blogesnė, kaip lenkų. Jokio tiesioginio rietenu su lenkais lietuvių dabartinio laiku neturi, nes ir vieni ir kiti yra rusų pavergti. Bet tie "pažangus" lietuviški patriotai apsiūpatoje keikia "paliokus", jie kelia senus,

butus ir nebutus lenkų griekus ir tuo vėl pasitarnauja tam pačiam Stalinui. Mat, jei lietuvis yra neapykantos prtvinkęs link lenkų, jis mažiau bemato kas šiandien Lietuvoje siaučia ir lietuvių naikina.

Teko sueiti vieną Bostono lietuvių, neva pažangų "patriotą", kurs net Muravjovą Koriką drįsta vadinti "lietuvių draugu", sako jis korė "paliokus" ir gerai darė...

Tas Muravjovo "draugas" ginasi, kad jis tarnauja Stalinui. Bet jis gieda, kaip Stalino šeine-katarinka.

RADIO ŽINIOS

Liet. Radio Korp. "Piknikas po Stogu ir gražuolės Irene Ašmenskaitės garbei Baliaje" 8 dovanas gavo sekančios asmenys:

- 1) \$200 I. J. Fox kailinį koutą gavo C. Tamašius iš So. Bostono;
- 2) Philco Radio gavo Emily iš Methuen;
- 3) 8 piece Chromium Cocktail Set gavo J. Noble iš Roxbury;
- 4) \$55 Lady's Wristwatch — M. Doyle iš Hudson;
- 5) Life-time Ever-sharp Pen ir Pencil setą — Stella Jasunais iš S. Bostono;
- 6) Mahogany End-Table — D. Venckienė iš Watertown;
- 7) \$20 Elastic Permanent Wave — Mary Milėnas iš Lowell;
- 8) \$15 Grocery Order — St. Craven iš Peabody, Mass.

Atsilankymo dovaną — 15 sv. kalakutas bus pasiųstas Padėkos Dienai pietums J. Gintautui iš Lawrence.

Jaunimo polkos kontestą laimėjo Emily Sinkus ir Kaz Janovich iš So. Bostono. "Papės ir Mamės" polkos kontestą: Mrs. Eva Rudokas iš Worcesterio ir muzikantas Silv. Shatas iš Hudson. Valso kontestą laimėjo L. Glineckaitė iš So. Bostono ir Alg. Jurkštas iš Bridgewater, Mass.

Liet. Radio Korp. nuoširdžiai dėkoja visiems atsilankiusiems į viršminėtą šaukų parengimą ir dėkoja visiems šio programo rėmėjams ir tiems, kurie pagelbėjo. Taip gi visiems dėkoja už pirkimą ir pardavimą dovanų tikėtus.

Steponas ir Valentina Minkai.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radžo Korporacijos programa ateinančią nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

- 1—Muzika
- 2—Dainininkas Vincukas Motiejaitis iš Worcesterio su savo akompaniste May Meskus.
- 3—Pasaka apie Magdūtę

Po programos parašykite savo įspūdžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. S. Minkus.

REIKALINGAS VYRAS

Prie pieno ukio, netoli nuo Bostono, reikalingas vyras. Galit telefonuoti: BILlerica 2395, arba rašyti: Izabella Martin Farm, Box 92, Bedford, Mass. (44)

ALIEJINIUS PEČIUS Ivalom, Pataisom ir Įdedam

Telefonas: SOU 5965 (43)

BOWLING ALLEY BROCKTONE

Atdara nuo 1-mos iki 11-tos valandos vakaro. Yra degtinės, vyno, alaus ir užkandžių. Smagi vieta ir geras patarnavimas. Kas norit, prašom atvažiuot pabolyt. Nedėliomis irgi atdara nuo 1 iki 11 val. vakare.

GABRIELIUS LUCINSKAS

24 1/2 Intervale Street, Brockton, Mass.

M U Z I K A

Dainavimas ir Pianas
Geriausias pamokas šitoj srity duoda profesionali muzikos mokytoja p-lė Amelia Tataronis, kuri turi įgijus muzikos mokslo laipsnius A. B. ir M. A. Kreiptis į jos muzikos mokyklą: **THREE ARTS STUDIO**, 480 Boylston St., Boston, Mass. Tel. KENmore 3571 Namų, ELIot 8222

REIKIA VYRŲ

Reikalingi tvirti vyrai, kurie galėtų dirbti prie "bailing press" vilnoms rišti į pūdus. Darbas pastovus, 5 dienų savaitę. Kreiptis šiuo adresu: (-) 229 A Street, So. Boston.

REIKIA MOTERŲ

Reikia moterų sortuoti vilnas. Darbas pastovus, 5 dienų savaitę. Kreiptis šiuo adresu: 229 A St., So. Boston. (-)

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokių rūšių alų baliams, vestuvėms ir namus ir sales. (-)

Savininkai:
Juozas Arlauskas ir Juozas Skendalis.
Telef.: SOU 3141.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parizway 1233-W

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
278 HARVARD STREET
Camp. Inman St., arto Central St. CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuoją Vyrų organų nusilpnėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienų nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienų
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 27
BOSTON. Tel. Lafayette 2371
arba: Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą

Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4614

8 Siurpus Reisai Kasdien
Subatos Įdomybė
Spalių 19
The PURITAN
HANDICAP
Pridėta \$10,000
NAUJAS LAIKAS IKI 1:10
Daily Double Baigias 12:50
El—B. & M. ir Busai
Tiesiai iki Vietos
Daug Vietos Karams Dykai

Geriausią Užėiga Vyrams ir Moterims Yra
SOUTH BOSTON CAFE
Vincas Balukonis, Savininkas
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (30)
258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.